

VELJAČA 2011.

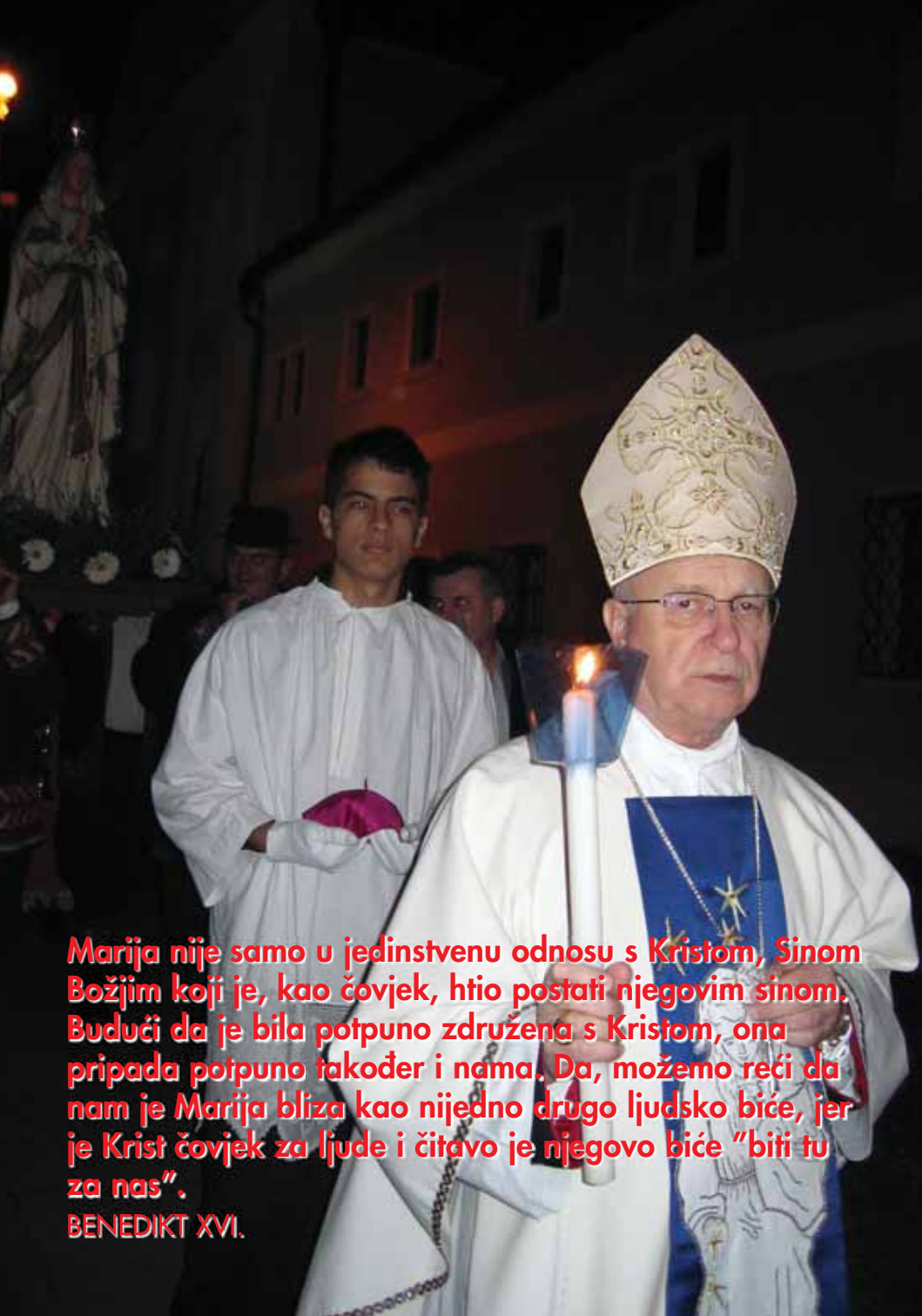
2

Marija

ISSN 1331-1476

VJERSKI LIST ZA MARIJINE ŠTOVATELJE

Marija nije samo u jedinstvenu odnosu s Kristom, Sinom Božjim koji je, kao čovjek, htio postati njegovim sinom. Budući da je bila potpuno združena s Kristom, ona pripada potpuno također i nama. Da, možemo reći da nam je Marija bliza kao nijedno drugo ljudsko biće, jer je Krist čovjek za ljude i čitavo je njegovo biće "biti tu za nas".

BENEDIKT XVI.

Svjetlo za sve narode

U posljednjih 50 godina u svijetu su se dogodile veće promjene negoli tijekom svih prethodnih 19 stoljeća. Na području znanosti i tehnike ostvaren je silan napredak. Proširile su se životne mogućnosti i prostor osobnih sloboda. U gospodarstvu su se zbile nezamislive promjene. Masovno selištvo prouzročilo je susret ali i napetost među vjerama i kulturama, zajedništvo ali i ovisnost među narodima.

Sve to odrazilo se i na vjerskom području, gdje je čovjek našeg vremena u opasnosti da izgubi osjećaj za sveto. Manjkava je vjerska pouka u obitelji, a nije mnogo bolje ni u školi. Nedostaju osnovne spoznaje o vjeri i sadržaju kršćanskog navještaja. Nerijetko se dovode u pitanje temelji vjere u Boga i Božju providnost, u objavu Isusa Krista kao jedinoga Spasitelja. Uпитno je i prihvaćanje temeljnih ljudskih vrednota kao što su radanje, umiranje, obitelj, savjest, naravni moralni zakon... Iako neki u tome žele prepoznati napredak i slobodu, čovjeka je to dovelo do unutarnje pustinje pa je ostao lišen onoga što predstavlja osnovicu života. Stoga broj-

ni žive danas kao da Boga nema, pa stvaraju svoj osobni životni stil i moral. A gubi li se smisao za Boga, nestaje smisao i za čovjeka, pa i za samu budućnost. Čovjek tako samoga sebe osuđuje na propast.

Zadaća je Crkve navješćivati Evanđelje, propovijedati Radosnu vijest, donositi Krista, "Svjetlost na prosvjetljenje narodâ" (Lk 2, 32) svima, uvijek i posvuda. Svjestan toga, Benedikt XVI. ustanovio je i novo Vijeće za promicanje ponovnog naviještanja Evanđelja među narodima u kojima je kršćanstvo rano ubvtilo korijena i koji su stoljećima slovlili kao kršćanski, ali je njihovo kršćansko lice s vremenom izbljijedjelo. Iako se velika većina hrvatskih građana izjavnila vjernicima, nije li ovo trenutak da se suočimo s činjenicom udaljavanja od vjere, iako se stoljećima činilo da su hrvatsko društvo i uljudba prožeti evanđeljem?! Ne znači da među nama nema vjere, nego je pitanje koliko ona zapravo osvjetljuje naš životni put. Da je Krist "Svjetlost na prosvjetljenje narodâ" (Lk 2, 32), rečeno je njegovoj Majci kad ga je donijela u bram prikazati Gospodinu. Molimo njezin zagovor da on bude svjetlo i slava našeg života, znak i sidro spasenja svima nama u ovom nemirnu vremenu.

UREDNIK

Sjednica Papinskih akademija

U Vatikanu je 16. prosinca 2010. održana XV. javna sjednica Papinskih akademija. Pripremile su je Papinska međunarodna marijanska akademija (PAMI) i Papinska akademija Bezgrešne s nakanom da se podsjeti na 60. obljetnicu proglašenja dogme Uznesenja Marijina. Nakon uvodne riječi kardinala G. Ravasija, prigodno predavanje održao je nadb. B. Forte. Zatim je državni tajnik kardinal T. Bertone pročitao poruku Benedikta XVI., u kojoj je spomenuo fra Karla Baliača koji je g. 1946. utemeljio PAMI sa svrhom podupiranja i koordiniranja asuncionističkog pokreta, i podijelio nagrade. Prva je dodijeljena *Marijanskoj akademiji Indije*, a druga prof. L. A. E. dos Santos Casimiro za doktorsku radnju. Papinska medalja dodijeljena je grupi *Gen Verde* za umjetnička nastojanja oko evanđeoskih vrednota i dijaloga među narodima i kulturama. (Z)

Objavljen I. svezak radova

Izišao je I. svezak radova s Međunarodnoga mariološko-marijanskog kongresa održanog na temu *Ukazanja bl. Djevice Marije u povijesti, vjeri i bogoslovlju* u Lurdu 2008. u organizaciji Papinske međunarodne marijanske akademije. U njemu su objavljena predavanja održana na općim sjednicama. (PAMI)

Rječnik Gospinih ukazanja

U Rimu je 13. prosinca predstavljeno talijansko izdanje *Rječnika "ukazanja" Djevice Marije*, izišlo skrbi R. Laurentina i P. Sbalchiera u izdanju ART. Francuski izvornik objavljen je g. 2007., a obogaćen sa stotinjak novih pojmova izdan je g. 2010. na talijanskome. Na 1200 stranica skupljeno je i analizirano više od 2567 ukazanja, sva koja su ostavila neki znak u povijesti. Prvi dio donosi opći uvod u ukazanja, drugi oko

1900 pojmova o mjestima i osobama kojima se Gospa ukazala do 1966., a treći više od 600 pojmova mjesta i osoba ukazanja od g. 1966. do naših dana. Zahvaljujući bibliografiji, korisno je polazište za daljnji studijski rad, a predstavili su ga P. Scarafoni, S. De Fiores, T. Cantelini i A. Serra. U bliskoj vezi s kardinalima F. Šeperom i J. Ratzingerom R. Laurentin nastavio je raditi da bi produbio narav i razloge ukazanja dok se na kraju nije odlučio objaviti i rječnik. Posebno tumači važnost 15 priznatih ukazanja na mjestu kojih su nastala velika svetišta. (Z)

Zbratimljeni gradovi

Od 13. do 15. prosinca prošlo je guadalupskim svetištem više od 6 milijuna hodočasnika. Bazilika Gospe Guadalupske primi 22 milijuna hodočasnika godišnje, a 15. prosinca svaki sat kroz nju ih je prolazilo 95.000 izmjenjujući se pred Gospinom 479-godišnjom slikom. Stručnjaci tvrde da je nastala čudom, kao i torinsko sveto platno. Zato je 12. prosinca u Torinu postavljen preslik Gospe Guadalupske i sklopljeno bratimljenje između Meksika i Torina, koji posjeduju dvije najljepše slike u kršćanskoj povijesti. (Z)

Više od 10 milijuna hodočasnika

Brazilsko nacionalno Gospino svetište u Aparecidi tijekom g. 2010. posjetilo je 10,3 milijuna hodočasnika. To je rekordan broj, ne samo za svetište nego i za Brazil, što je proslavljeno 19. prosinca posvetom Gospi i vatrometom. (Z)

Dan bolesnika

Benedikt XVI. objavio je 18. prosinca poruku za Svjetski dan bolesnika koji se slavi 11. veljače, na spomendan Gospe Lurdske, a tema je *Njegovim ste ranama izliječeni* (1 Pt 2, 24). U njoj ističe kako se nijedan bolesnik ne smije osjetiti

Lurdska voda

Nakon što je, na Gospinu riječ, u Massabjelskoj špilji 25. veljače 1858. izbio izvor vode, ubrzo se pokazala potreba da se ona dijelom čuva za potrebe hodočasnika, jer dnevno izvire samo 60 metara kubičnih. Danas zato lurdsko svetište ima nekoliko vodospremnika. Jedan od najstarijih, koji se nalazi ispod bazi-like sv. Krunice, sagrađen je kad i sama bazilika, između g. 1883. i 1889. Nakon toga napravljene su kupaonice i u potpunosti preuređene prije 15 godina. Uređena je i kanalizacija, sva od čelika koji ne oksidira i bez gotovo ikakvih dodataka da bi se zbjegli mogući gubici. I drugi vodospremnici iznova su napravljeni, a preuređene su i odvodne cijevi da bi se osigurala nepropustljivost i isključili rizici kvarenja vode.

Voda neprestano kruži mrežom koja, osim slavina, opskrbljuje bazene i opskrbnu službu na bržuljku Espélugues. To područje neprestano je čuvano i potpomognuto upravljanjem centraliziranim unutar svetišta. Voda za društvene i sanitarne potrebe kontrolira se dva puta tjedno, a u bazene dolazi neprestano filtrirana.

zaboravljenim ili zanemarenim jer se mjerilo čovječnosti određuje prije svega u odnosu s onim koji trpi, a dio je poruke posvećen sljedećem Svjetskom danu mladih u Madridu, posebno mladima koji proživljavaju iskustvo bolesti. (RV)

Po Mariji k Isusu

U Hrvatskoj katoličkoj misiji Basel (Švicarska) ima 10 slika Gospe Schönstattske i preko 130 obitelji koje pred njom svakog dana mole. U obitelji slika ostaje tri dana. Obitelj osmišljava obiteljsku molitvu ili se organizira kako bi najbolje počastila svoju najdražu Gošću. Na taj način po Mariji se približavaju Isusu, a po Isusu u Duhu Svetom Ocu. (M)

Vijetnamski jubilej

U Gospinu svetištu La Vang, gdje se Gospa posebno štuje kao zaštitnica progonjenih jer se prije 213 godina ondje ukazala izmučenoj, izglednjelu i ožednjelu pučanstvu, Crkva u Vijetnamu slavila je od 4. do 6. siječnja 2011. svoju 350. obljetnicu i 50. obljetnicu uspostave crkvene hijerarhije. Slavlje je predvodio Papin izaslanik kardinal I. Dias. (RV)

Obnavlja se lurdsko svetište

Započinje obnova francuskoga marijanskog svetišta Lurd. U špilji ukazanja, osim ojačanja stijena i postavljanja potporanja od betona, za sigurnost posjetitelja postaviti će se i zaštitne mreže na stijenama koje bi se mogle odroniti. Radovi će iznositi oko 60.000 eura, a to je prva veća obnova od g. 2004., kada je obnovljen pod, instalirano osvjetljenje špilje i zamijenjen oltar. Prema procjenama, u lurdskom svetištu dogodilo se oko 30.000 ozdravljenja, 6000 ih je dokumentirano, a 2000 smatra ih se "medicinski neobjašnjivim". Više od 60 ozdravljenja priznato je čudom. (IKA)

Majka Riječi i Majka radosti

Taj intiman odnos između Riječi Božje i radosti očevidan je upravo u Majci Božjoj. Prisjetimo se riječi svete Elizabete: "Blažena ti što povjerova da će se ispuniti što ti je rečeno od Gospodina" (Lk 1, 45).

Marija je blažena jer ima vjeru, jer je povjerovala, i u toj vjeri prihvatila u svoje krilo Riječ Božju da bi je darovala svijetu. Radost primljena od Riječi, sada se može raširiti na sve one koji se u vjeri puštaju da ih promijeni Riječ Božja. *Evandjelje po Luki* predstavlja nam u dva teksta to otajstvo slušanja i radovanja. Isus tvrdi: "Moja majka, braća moja - ovi su koji riječ Božju slušaju i vrše" (8, 21). I pred uzvikom neke žene iz mnoštva koji kani uzvistiti utrobu koja ga je nosila i prsi koje su ga dojile, Isus objavljuje tajnu istinske radosti: "Još blaženiji oni koji slušaju riječ Božju i čuvaju je" (11, 28). Isus pokazuje pravu veličinu Marijinu, otvarajući tako i svakome pojedinom od nas mogućnost onoga blaženstva koje se rađa iz Riječi prihvaćene i provedene u život. Zato, podsjećam sve kršćane da naš osobni i zajedničarski odnos s Bogom

ovisi o rastu naše prisnosti s božanskom Riječi. Na kraju, obraćam se svim ljudima, i onima koji su se udaljili od Crkve, koji su ostavili vjeru ili nisu nikad slušali navještaj spasenja.

Svakome pojedinom Gospodin kaže: "Evo, na vratima stojim i kucam. Poslušaj li tko glas moj i otvori mi vrata, unići ću k njemu i večerati s njim i on sa mnom" (Otk 3, 20).

Svaki naš dan neka dakle bude satkan od obnovljena susreta s Kristom, Riječju Očevom postalom tijelom: On stoji na početku i na kraju i "sve stoji u njemu" (Kol 1, 17). Umuknimo da bismo slušali Riječ Gospodnju i meditirali o njoj, kako bi ona, posredstvom učinkovite djelatnosti Duha Svetoga, nastavila prebivati, živjeti i govoriti nama u sve dane života našega. Na taj način Crkva se stalno obnavlja i pomlađuje zahvaljujući Riječi Gospodnjoj koja ostaje uvijek (usp. *1 Pt* 1, 25; *Iz* 40, 8). Tako ćemo moći i mi ući u veliki svadbeni dijalog kojim se zatvara Sveto pismo: "Duh i Zaručnica govore: 'Dođi!' I tko ovo čuje, neka rekne: 'Dođi!' ... Svjedok za sve ovo govori: 'Da, dolazim ubrzo!' Amen! Dođi, Gospodine Isuse" (*Otk* 22, 17. 20).

(Iz apostolske pobudnice Riječ Gospodnja, br. 124)

BENEDIKT XVI.

Mariji za nerođeno

O majko, Marijo, ti koja znaš sve
o radosti i sreći, kao i nesigurnosti
koje osjeća svaka majka za svoje
još nerođeno dijete!

Blagoslovi roditelje i ovo dijete
koliko god ono moglo biti maleno.

Pripravi mu život pun mira
i radosti, ljubavi i sreće.

Štiti taj mali život svom svojom snagom,
svom svojom pozornošću.

Predraga majko, Marijo,
bdij da nitko ne udari to malo srce
koje kuca u utrobi svoje majke
prije negoli se rodi i prije negoli ispuni
svoje poslanje na ovom svijetu
koje mu je dobrohotno darovao naš Otac.

Bl. Terezija iz KALKUTE (†1997.)

Prikazanje u Hramu - umjetnička izložba

Dajući svoje biće čisto, savršeno, bez grijeha u službu Bogu, Marija mu daje ne samo "materijal" koji je on njoj dao, nego surađuje svjesno i aktivno, žarom ljubavi i radom slobode, jer je od njega primila i svijest i slobodu. Tako ona rađa samoga Sina Božjega dajući mu slobodnu i cjelovitu ljudsku narav. Stavljajući se u službu Bogu, bila je Isusu, Božjem i svome Sinu, potpuno na raspolaganju. Onoga koji je bio rođen na neizreciv način prije vjekova kao vječni Sin Očev, Marija je rodila u vremenu. Onu neizrecivu ljepotu koju čovjek nije znao razmatrati na duhovan način, Marija je rodila kao čovjeka kojem se onda moglo diviti svako zemaljsko biće. Ljepotu koja je čovjeku zbog grijeha bila uskraćena na izravan način, jer mu je izmicala duhovnim osjetilima, ona je rodila i stavila na raspolaganje tjelesnim, kako bi po njemu od tjelesnoga mogli doći i do duhovnoga.

Marijina vjernost imala je nesagledive pozitivne učinke za ljudski rod. Odbacivši iskonsku Božju ljubav čovjek je ostao živjeti u nestalnosti svoje ljudske ljubavi, da bi mu sada Marija dala konačnu prigodu upoznati i uzljubiti Ljubljenoga Božjeg Sina i u ljudskom obličju, spoznajući zatim i bit njegova božanstva. Nakon što je čovjek odbio razumjeti i prihvatiti stvarnost Božjeg oćinstva nad svim stvorenim, a napose nad njim, Marija sada rađa Onoga koji je njezin i

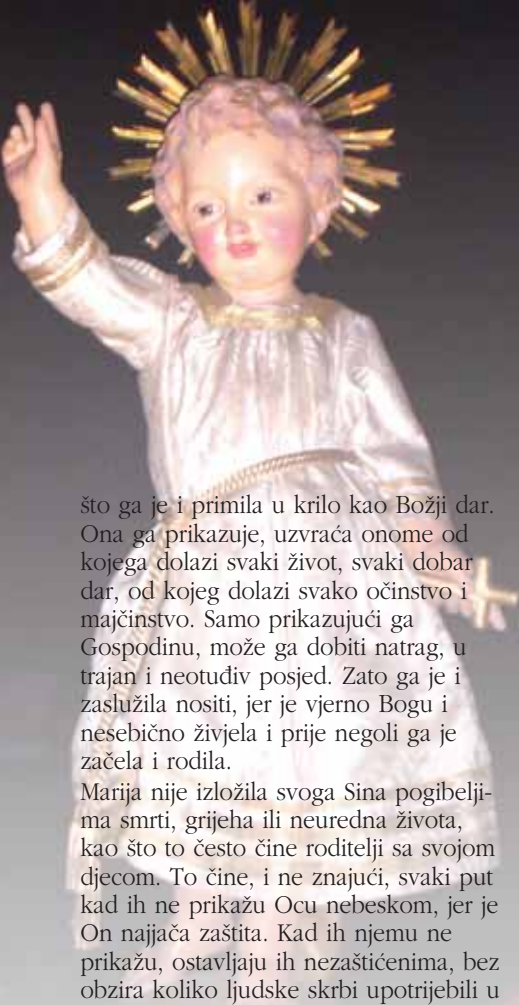
Božji Jedinorođenac, od kojega svaki čovjek može naučiti jedincatost sinovstva. Pošto je čovjek, odbacivši Božji život, sebe doveo do smrti, Marija mu daje onoga koji je Prvorodenac od mrtvih, kako bi mu vratio izgubljeni život.

POSTAVITI IZLOŽBU

Podlažući se Bogu kao njegova službenica, Marija je, dakle, postala Sutvorac neizrecivoga Božjeg remek-djela, tj. utjelovljenja i rođenja našega Gospodina Isusa, pravoga Boga i pravog čovjeka. Kad umjetnik dovrši neko umjetničko djelo, ne stavlja ga iza vrata ili na neko neprikladno, nedostupno i neuočljivo mjesto, u kut ili zapećak. Veoma vrijedno umjetničko djelo traži najdličniji i najdoličniji prostor, kako bi moglo zabljesnuti u svoj svojoj ljepoti. Premda je nastalo iz osobne unutarnje pobude i duhovnog iskustva, ono ostvari svoj cilj tek onda kada dođe do onih kojima je namijenjeno, budeći u njima iste osjećaje kao u svome tvorcu, tj. jedino onda kad postaje dostupno pogledu i srcu, ostavljeno i postavljeno da izazove divljenje promatrača. Stoga je svakom umjetniku vrlo važno osmisliti izložbu, tj. odlučiti se za njezin postav, što pretpostavlja i prikladan prostor i pogodno vrijeme, što Marija i čini, svjesna kako djelo o kojem je riječ nije samo njezino, nego prvenstveno Božje.

Marija stoga svoga Sina izlaže na pravi način. Stavlja ga na izložbu u trenutku kad ga nosi u jeruzalemski Hram prikazati Ocu nebeskom, kao što je i sama nekoć bila prikazana. Premda kao istinska Majka može polagati autorsko pravo na svoga Sina, ona to ne čini na ohol i sebeljuban način, nego u darivanju, kao

što ga je i primila u krilo kao Božji dar. Ona ga prikazuje, uzvraća onome od kojega dolazi svaki život, svaki dobar dar, od kojega dolazi svako očinstvo i majčinstvo. Samo prikazujući ga Gospodinu, može ga dobiti natrag, u trajan i neotuđiv posjed. Zato ga je i zaslužila nositi, jer je vjerno Bogu i nesebično živjela i prije negoli ga je začela i rodila.

Marija nije izložila svoga Sina pogibeljima smrti, grijeha ili neuredna života, kao što to često čine roditelji sa svojom djecom. To čine, i ne znajući, svaki put kad ih ne prikažu Ocu nebeskom, jer je On najjača zaštita. Kad ih njemu ne prikažu, ostavljaju ih nezaštićenima, bez obzira koliko ljudske skrbi upotrijebili u odgoju. Stoga, izlaganjem svoga Sina u jeruzalemskom Hramu, Marija postaje uzor svim majkama, koji ih uči kako se može i treba sačuvati život djece kao najveća vrijednost i najljepši dar, što se otkriva tek ovakvim milosnim izlaganjem u ruke Očeve. Darujući Život Životu, Marija u isto vrijeme otkriva svoju vjeru i stavove, spremnost i raspoloživost. Sve ono što je postavila u ruke Očeve, bilo je bez ljage i mane, kako dolikuje činu takva postavljanja u sveti prostor, drugima na divljenje.

OTVORITI IZLOŽBU

Marija je bila svjesna kako Sina Božjega, kao stvarno remek-djelo među ljudima isključivo tamo gdje dolikuje, treba pokazati i ljudima. Ona ga polaže u ruke nebeskog Oca, jer tim činom ostaje najbolje izložen ljudskom rodu, jer ga Očeva nesebična ruka daje čovječanstvu, kao što ga je dala i njoj. Isus nije bio niti je trebao biti kućni ljubimac ni razmaženo dijete koje roditelji drže kao rijedak primjerak dobro pazeći da ga ne snađe kakva životna nedaća ili pak da ne ponese svoj dio tereta. Gospodin nije bio izložen ni kao muzejski primjerak koji je trebao ostati pod staklenim zvonom, nego je, položen u ruke nebeskog Oca, od kojega ga je Marija i primila, trebao biti dostupan svakom čovjeku koji traži susret s Božjom ljepotom, koji se želi diviti i nadahnjivati na Božjem remek-djelu. On je, stoga, na jedinstvenoj izložbi u Hramu bio dar Božje genijalne dobrote čovječanstvu, koja je, po Mariji, dala tako uzvišeno remek-djelo od kojega zastaje dah.

Stoga, sv. Luka, ne bez razloga, donosi kako su se mnogi divili svemu onome što se pripovijedalo o dječaku. On im je bio izložen, te je onaj koji je imao oko za "Božju umjetnost", tko je imao proročkoga sluha i dara, poput starca Šimuna i prorokice Ane, promatrajući ga u Marijinih rukama dok ga nosi u Hramu, mogao u njemu uočiti crte Božje umjetničke ruke, one poteze koje je u Bezgrešnoj mogao izvesti jedino Bog. Marija je tako otvorila "izložbu" na kojoj je izložila svoga Sina javnosti, ne samo jednom narodu, nego je on bio svjetlost na prosvjetljenje svih naroda.

Ivan BODROŽIĆ

Život, dakle, biraj!

“Uzimam danas za svjedoke protiv vas nebo i zemlju da pred vas stavljam: život i smrt, blagoslov i prokletstvo, sreću i nesreću. Život, dakle, biraj!” (Pnz 30, 19)

Tako Gospodin govori Izraelcima pri uspostavi Saveza i predaji Zakona. Ako bez žmirenja pogledamo u lice današnje stvarnosti, ako prisluhnemo razmišljanja ljudi počevši od onih koji obnašaju službe političke i zakonodavne vlasti i onih koji preko medija snažno utječu na oblikovanje javnog mnijenja, ako razmotrimo jasno i glasno isticane stavove, čak i u donesene “pozitivne” (a zapravo zločudno negativne) zakone nekih zemalja Europe o pobačaju, eutanaziji, smrtnoj kazni, homoseksualnim “brakovima”, morat ćemo sa zebnjom zaključiti da nam Svevišnji upućuje ozbiljnu opomenu, možda zadnju pred isključenje iz života planeta Zemlje, ili barem ovog i ovakva svijeta: “Uzimam danas za svjedoke protiv vas nebo i zemlju da ste izabrali - smrt!”

ČUDNA NEKA “PRAVA”

Već godinama gotovo sve zemlje Europske Unije bilježe minuse u natalitetu - imaju više umrlih negoli rođenih, a Hrvatska iz godine u godinu “opada” za jedan grad veličine Makarske. Vjerojatno će se takvo stanje nastaviti ili čak pogoršati kao proizvod bolesti suvreme-

nog društva: Danas je već obitelj s trećim djetetom iznimka, a “više od toga od zloga je!” - reći će vam, bez uvijanja, netko iz okruženja i možda vas napasti kao agresora. Ali ti isti zajapureni napađaći, ako se odlučite ne roditi ni jedno dijete, ništa vam neće reći, ili će reći da je to vaše pravo i da se to njih ne tiče! Žena ima pravo “raspolagati svojim tijelom” i “prekinuti trudnoću”, a začeto dijete ne mora imati pravo - raspolagati svojim životom i - roditi se! Istospolni “supruzi” trebaju imati zakonsko pravo i na usvajanja djeteta, ali to dijete ne mora imati pravo na naravne roditelje ili barem “normalne” - na oca i majku. Homoseksualci smiju javno prozivati svakoga tko njihovu “orijentaciju” nazove poremećajem, a ti drugi ne smiju njima zamjerati kada ih na sav glas proglašavaju - homofobima. Zaručnici, pa i “kršćanski”, imaju pravo godinama živjeti kao da su u braku, ne

želeći preuzeti odgovornost, i to se “ne tiče” drugih, pa ni njihovih roditelja, niti župnika čak ni u ispovjedaonici. A kad se napokon ipak vjenčaju, mnogi od takvih hoće živjeti kao da nisu u braku - i opet je to “samo njihova stvar”!

TRUDNOĆA - SRAMOTA?

A trudnoća? Elizabeta je svoju krila pet mjeseci govoreći: “Evo to mi učini Gospodin u dane kad mu se sviđje skiniti s mene sramotu među ljudima” (Lk 1,25)! Zamislite! Neplodnost se, naravno pogrešno, smatrala kaznom Božjom i sramotom. A što se danas nerijetko smatra sramotom? Trudnoća! Osobito u braku! Svaka poslije drugog djeteta. U isto vrijeme, trudnoća prije braka biva nekako na ponos! Često i kao uvjet za vjenčanje, kao potvrda plodnosti u ovom svijetu sa sve više nerotkinja. Zato što je sve usmjereno protiv života: moda, stil života, hranjenja i odijevanja, razgoličenost djevojačka u pasu (nije li to baš doslovno - raspojasanost?!), mobiteli uz genitalije i živodajne organe. Sjećate li se reklame u kojoj djevojka akrobatskim pokretima uspijeva ući u pretijesne traperice, a onda još i uvaliti u njih mobitel? Kao da je sam Sotona smislio promidžbu neplodnosti! A zar i nije?!

ŽIVOTU REĆI: DA!

Prvi dio najkraćeg mjeseca obilježen je DANIMA ZA ŽIVOT: Prva nedjelja veljače je Dan života koji nas opominje, potiče, ohrabruje i obvezuje: ŽIVOTU REĆI DA! Unatoč tome, ili baš zato što mu suvremeni mentalitet, kako smo gore istaknuli, ne pogoduje. I utoliko više što se danas u filozofiji i sociologiji, na teorijsko-znanstvenoj razini sve više

govori o - “kulturi smrti”! Pritom se nitko ne smije zavaravati: nije riječ o vjerničko-kršćanskom shvaćanju “kulture” smrti koje pjesnik Mak Dizdar lijepo stihom iskaza: “Zemlja je smrtnim sjemenom posijana, Ali smrt nije kraj, Jer smrti zapravo i nema, I nema kraja, Smrću je samo obasjana Staza uspona od gnijezda do zvijezda.”

Na spomendan Gospe Lurdske 11. veljače imamo Svjetski dan bolesnika, iniciran od Ivana Pavla II. i lijepo prihvaćen na svjetskoj i svjetovnoj razini: pozvani smo i potaknuti provjeriti ne samo svoj praktični odnos prema bolesnoj braći i sestrama, nego i svoje načelno vrednovanje života u situaciji kada je on ranjen, ugrožen ili čak zastrašujuće izobilnicom teškom bolešću. I opet nam je baš Ivan Pavao II. takvu snažnu potvrdu vrijednosti života pružio u svojoj teškoj bolesti, slijedeći u stopu Spasitelja Isusa koji je došao “potražiti bolesne” te je, “liječeci svaku bolest i nemoć u narodu”, zaronio u bol čovječanstva.

BOG JEDINI GOSPODAR ŽIVOTA

Na Svijećnicu, koja je prvenstveno Gospodnji blagdan (Prikazanja Isusova), obilježavamo Dan posvećenog života. Pod tim se misli na “Bogu posvećene osobe”, prvenstveno monaške zajednice, redovnike i redovnice. Ali valja naglasiti da je svaki život Bogu posvećen jer je svaki život Božji, i to na više načina: Umijeće tvorbe novog života ugrađeno je u prirodu od Stvoritelja i Životvorca. Ni kod ljudi se to ne uči u školi ili na tečaju, život može “napraviti” čak i retardirani idiot ako je fizički zdrav, dok za pravljenje bilo kojeg aparata treba ekipa stručnjaka.

Kod svakog začeca otvaraju se nebesa da bi Bog novome zametku udahnuo dah života da "postane čovjek - živa duša". Donedavno se govorilo o "umjetnoj" a danas o "medicinski potpomognutoj" oplodnji; svako je začecé Božje umijeće i umjetnost, i svaka oplodnja "božanski potpomognuta"!

Svako je, dakle, dijete, pa i ono "neplannirano", i ono neželjeno, čak i ono koje je začeto u jednom od najgorih čina ljudskog nasilja - u silovanju, ipak željeno od Boga, a samim tim i pod njegovom osobitom zaštitom.

Napokon - i najvažnije: nad svakim su se krštenjem ponovno otvorila nebesa, Duh Sveti je sišao i glas Očev potvrdio: Ti si mi sin, Ljubljeni! Ti si moja kći, Ljubljena! Kažu da su u lovištima carskoga Rima pojedini jeleni kapitalci nosili na rogovima oznaku: "Noli me tangere, Cesari sum - Ne diraj me, pripadam caru!" Nad svakim ljudskim životom zaštitni je znak: Ne diraj me, ne ugrožavaj me, ne vrijeđaj me - pripadam Bogu! Ne samo da nijedan čovjek ne može raspolagati životom drugog čovjeka, nego niti nikakva ovozemaljska vlast; stoga je smrtna kazna sramotna ljaga na svakoj državi koja je održava i bogohuljenje onih koji je podržavaju. Naravno, ni svojim vlastitim životom ne možemo raspolagati "po miloj volji" jer nam je dan na upravljanje, a ne u vlasništvo. Stoga nijedan čovjek, bilo muškarac bilo žena, nije - "svoga tijela gospodar".

"Život, dakle, biraj, ljubeći Gospodina, Boga svoga, slušajući njegov glas, prijanjajući uz njega, da živiš ti i tvoje potomstvo. Ta on je život tvoj!"

(Pnz 30,20).

Stanko JERČIĆ

Kraljice mučenika

Majko, mislimo ne na sebe koji znamo kako tako trpjeti nego na cijelu povijest vjernika. Oni koji su se obraćali Bogu riječima "iznemogao sam, dršču mi kosti, moja je duša duboko potresena, iznemogoh od pusta jecanja". Koji su znali što je plač, suze, jad i koji su se pitali dokle će snositi bol u duši. Koji su podnosili gomilanje patnji i okruženje nebrojenim nesrećama. Koji su znali klonulo srce, užas, trepet i grozu, dane tjeskobe i zasićenosti patnjama. Koji su vapili Bože, "moja duša leži u prašini, suze roni moja duša, duh moj zamire, srce mi trne". Ako zbilja znamo trpjeti, kažimo s Izajimom: "Tko u tmimi hodi bez tračka svjetlosti, neka se uzda u ime Jahvino, neka se na Boga svoga osloni" (50, 10). Ti kraljice Stjepana, Petra i Pavla do Drinskih mučenica, znaš što nam treba isprositi - ustrajnost, strpljenje, pouzdanje, uvjerenje da ta žrtva nosi plod bližnjima kroz povijest.

Kraljice Majko, budi ti taj tračak svjetlosti.

Miljenko MAJETIĆ

Gospina pomoć

Rodim sam iz Ježevica, iz župe Gospe Ružarice u Vrlici, a nakon udaje sa svojom obitelji živim u Čepinu. Kao i ja, iz rodnog mjesta trbuhom za kruhom otišla su i moja braća, a jedino su roditelji ostali čuvati rodno ognjište. Stariji brat Ivan sa svojom obitelji živi u Solimu, a mlađi brat Jure u Sesvetama.

Moj mlađi brat Jure sklopio je sakrament ženidbe sa svojom životnom suputnicom u crkvi Gospe Ružarice u Vrlici. Bilo ih je divno vidjeti, oso-

bito kad su za misnog slavlja na svom vjenčanju čitali misna čitanja. Jure i Anamarija nastavili su nakon vjenčanja zajednički živjeti u svojoj kući u Sesvetama. Imali su svatko svoj posao, kuću, automobil..., ali su bili pomalo tužni jer - nisu imali plodova svoje ljubavi, djece. Liječnik im je predlagao umjetnu oplodnju, što su oni odlučno odbili. Bili su spremni posvojiti koje dijete ako je volja Božja da ne mogu imati svoje vlastito. Inače su oboje članovi fokolarinskog pokreta, Djela Marijina koje je utemeljila Chiara Lubich.

Jure i Anamarija odlučili su, nakon što je to ustanovljeno, da njih dvoje i još jedan mlađi bračni par s njima, njihovi prijatelji, počnu zajednički moliti krunicu s nakanom da im Gospa izmoli porod. Nakon tri tjedna molitve Anamarija je osjetila da je ostala - u blagoslovljenom stanju. I u prosincu 2007. rodila je kćerku Ivu, a g. 2009. rodio im se sin i Luka. Kako je prošla već godina od posljednjeg poroda, Anamarija se morala vratiti na posao. I njezin muž Jure i ona spremni su prihvatiti i još koje dijete ako to bude volja Božja.

Bog sve može! Gospa očito prati sve nas ljude svojim zagovorom i iz nebeske slave pritiče nam u pomoć u nevoljama, jednako kao što je izišla u susret zaručnicima u Kani Galilejskoj. U današnje vrijeme zaposlenim roditeljima zbog čestih stresova koje doživljavaju na poslu nije nimalo lako. Nek im Gospodin osvijetli životne staze, a Majka Božja bude u pomoći!

Ana BARINIĆ

Od "Svjetla naroda" do "Znaka pouzdane nade"

Uredba Drugoga vatikanskog sabora o Crkvi kao sakramentu spasenja započinje riječima "svjetlo naroda" (LG 1), a završava pogledom na "znak pouzdane nade" (LG 68). Svjetlo naroda, u prvom redu svjetlo Crkve, jest Krist Gospodin, a znak pouzdane nade te iste Crkve, naroda Božjeg na putu, jest Isusova majka Marija. Na taj način simbolično je označena uloga Crkve u povijesti, okvir njezina spasenjskog djelovanja. Poslanje Crkve jest naviještati Kristovo Evanđelje, voditi ljude k Bogu, upućivati ih na put spasenja. Marija je pralik toga djelovanja Crkve jer je, Božjom milošću, postigla ono što Crkva očekuje i što se nada biti u punini vremena. Uskrsnulu i proslavljenju Kristu kao "prvorodenu među mnogom braćom" pridružena je, tijelom i duhom proslavljena, njegova Majka, pralik otkupljena čovječanstva.

Crkvi je povjerenno posredovanje "svjetla naroda", da učini kako bi svjetlost Uskrslog Krista obasjala svakog čovjeka koji dolazi na ovaj svijet. I sama Crkva u svom djelovanju trebala bi biti odraz toga svjetla, odraz Kristova lica i njegova djelovanja. Upravo u Mariji, koja je član Crkve, zajednica vjernika postigla je savršen lik, svoj konačni cilj. I po njoj je Crkva na neki način sredstvo jedinstva s Bogom i jedinstva svega ljudskog roda. Marija je znak Božje

čovjekoljublivosti, njegove zauzetosti za svaku ljudsku sudbinu za sve stvorenje.

OD BOGO-SLUŽJA DO BOGO-SLOVLJA

Marijanska stvarnost u Crkvi poznavala je neprestan rast i razvoj. Nju se pri tom ne može promatrati samo povijesnim mjerilima. Potreban je razum prosvijetljen vjerom, kako bi osvijetlio dugo povijesno razdoblje koje obiluje brojnim svjedočanstvima Gospine prisutnosti u Crkvi. To obilje marijanskog sadržaja izražaj je vjere i pobožnosti naroda Božjega. Gotovo je nemoguće osvijetliti svako razdoblje i iznijeti na vidjelo svu stvarnost kao i uzroke koji su uvjetovali rast ili pak zastoj marijanske nazočnosti u puku Božjemu.

Upravo ono što o Majci Isusovoj Crkva naučava i ono što narod Božji o njoj vjeruje tako je živo isprepletano i međusobno protkano da je nemoguće razdvajati nauk od pobožnosti, vjerske postavke i njihovo prihvaćanje u vjerničkom puku. Marijanska pobožnost zapravo je odraz onoga što Crkva jest i što naučava. S druge pak strane izrazi pobožnosti u puku Božjemu pospješili

su i znanstveno oblikovanje istina o Majci Isusovoj. To vrijedi o njezinu djevičanskom i bogoljudskom majčinstvu, o njezinu izuzeću od grijeha i njezinoj proslavi kod Boga. Povezanost između vjere i pobožnosti, između bogo-slovlja i bogo-služja posebno je tijesna u istočnoj Crkvi gdje se do istina vjere dolazilo upravo preko bogo-služja. Te dvije stvarnosti, vjera i pobožnost, jednako su tako povezane i u zapadnoj Crkvi. I u nas je vrijedilo i još uvijek vrijedi pravilo: ono što se moli to se i vjeruje, i obrnuto. Nijedan ogranak katoličkog bogoslovlja i povijesti pobožnosti nije tako na dugo i na široko obrađivan kao nauk o svetoj Mariji i marijanska pučka pobožnost. Dok je lako pratiti što Crkva naučava o Majci Isusovoj, pitanje marijanske pobožnosti mnogo je zamršenije. Na temelju svetopisamskih datosti, kršćanska misao došla je do stanovitih zaključaka koje je oblikovala u vjerske pravorijeke. Kad je riječ o marijanskoj pobožnosti, ona je od samih početaka bila pod utjecajem razumskih i osjećajnih čimbenika. Različito se razvijala u pojedinim pokrajinama i pojavljivala u različitim oblicima. Povijesna baština i uljudba igrale su pri tom i još uvijek igraju veliku ulogu.

OD IKONA DO SVETKOVINA

Marijanska stvarnost očitovala se na različite načine i u različitim oblicima u istočnoj i zapadnoj Crkvi. Dok se prva izražava u bogoslužnim oblicima, dotle je druga u svojoj pobožnosti hladnija i odmjerena. Kršćanski istok svoju odatnost prema Majci Božjoj pokazuje u štovanju njezinih ikona, u kićenju govorima koji prikazuju svu odličnost

Marijine uloge u Kristovu djelu spasenja. Bogoslovci s Istoka trudili su se pronaći što više naziva i starozavjetnih usporedbi kako bi prikazali svu izuzetnost blagoslovljene među ženama. Pri tom su se služili usporedbom između Eve i Marije, između majke živih, koja je svojim neposlusnom donijela grijeh i smrt, i nove Eve, Marije, koja je svojom vjerom i svojim poslušom darovala svijetu Začetnika života.

Događaji iz Novog zavjeta u kojima Marija sudjeluje ili je pak spomenuta promatrani su s mnogostrukih zrenika. Prizore navještenja, utjelovljenja Sina Božjega, Isusova rođenja, poklonstva mudraca drukčije su shvaćali i tumačili bogoslovci Istočne Crkve od svojih kolega koji su djelovali u zapadnom kršćanstvu. Tako je, na primjer, svetkovina Marijina usnuća, uznesenja na nebo, nadahnula mnoge svećane govore i mudre bogoslovske prouke. Sve to utjecalo je na stvaranje bogoslužnih tekstova i razvoj marijanske pobožnosti u narodu Božjem.

U ranom srednjem vijeku zapadna Crkva stenjala je pod provalom i pustošenjem barbara. Njihov dolazak u nove krajeve prouzročio je društvene i vjerske promjene, a ponekad i spasonosne obnove. Marijanska pobožnost u zapadnoj Crkvi cvjetala je u redovničkim zajednicama. Članovi posebnoga oblika posvećena života gledali su u Mariji izvrstan primjer u Kristovoj sljedbi. Malo-pomalo ti će sadržaji biti povjereni puku i tako će nastajati marijanske svetkovine. Ono što je posebno na Majci Isusovoj jest štovanje koje joj se iskazuje kroz dugu kršćansku povijest.

dar-ko

Od utjehe Majko, ti me, ti me spasi!

Gospodine, ja se bojim; - duša se tresu u meni; - ja vidim, ja osjećam, da te moram ljubiti. Ti stihovi francuskog pjesnika Paula Verlainea najbolje progovaraju o životu i djelu dra *Velimira Deželjca* starijeg, gorljiva katolika, hrvatskog književnika i javnog djelatnika s početka 20. stoljeća. Rođen je 21. veljače 1864. u Zagrebu od oca Đure, poznatoga hrvatskog književnika i majke Betike, rođene Šošarić. Osnovnu školu i gimnaziju završio je u Zagrebu, a studij medicine u Beču (1882.-1888.) i filozofije u Zagrebu (1888.-1893.) u čemu je stekao titulu doktora znanosti. Već u 4. r. osnovne škole osnovao je i uređivao beletristički list *Mladenac*, što je bio svojevrsan predznak Velimirova daljnjeg životnog puta. S Tonkom Kontak oženio se 4. travnja 1885. i imao devetero djece. Od 1894.-1910. službenik je u Kraljevskoj sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu, a od 1911. do 1920. njezin ravnatelj. Zatim 4 godine radi u zagrebačkom Zemaljskom arhivu. Utemeljitelj je i predsjednik Kola hrvatskih književnika (1913.-1933.). Trinaest godina uređuje *Prosvjetu* (1898.-1911.), tjednik koji će nakon I. svjetskog rata prerašiti u *Hrvatsku Prosvjetu*, jedan od najznačajnijih beletrističkih časopisa kao plod nastojanja katoličkih intelektualaca. Svu silu znanstvenih članaka, kritika, recenzija, povijesnih i književnih crtica objavljivao je u *Nadi*, *Preporodu*, *Viencu*, *Prosvjeti*, *Kolu*, *Hrvatskoj pro-*

svjeti, u almanasima i godišnjacima te u mnogim drugim katoličkim književnim publikacijama. Umro je u Zagrebu 7. veljače 1941.

Poniznost, bogoljublje i jednostavnost življenja odlika je pjesnikova rada: *Spomeni se, Djevice, Majčice moja, sirotino Tvoje sam dijete, znam, ja bih davno u noć zaluto bez pomoći Tvoje svete.* (Spomeni se)

UZ NAS STOJI KRALJICA HRVATA

Širok krug očevih prijatelja, redom zagrebačkih kulturnih i javnih djelatnika, veoma je utjecao na bistar um mlada, plemenita i pobožna dječaka. Gimnazijski učitelj Tadija Smičklas, ugledni povjesničar raspirivao je i zaintrigirao njegovu maštu ličnostima, događajima i junacima iz bliže i dalje hrvatske prošlosti. To je rezultiralo s desetak povijesnih romana: *U buri i oluji* (1902.), *Prvi kralj* (1903.), *Car Dioklecijan* (1906.), *U službi kalifa* (1907.), *Hadžibova kob* (1908.), *Hrvatske slave sjaj* (1924.), *Mandaljena pobjednica* (1926.), *U pandžama lava* (1928.), *Prokleti grad* (1929.), *Majka velikoga kralja* (1931.), *Petar Krešimir* (1935.) i dr. Stoga nije čudno što je, uz E. Laszowskog, Velimir najzaslužniji za prijenos posmrtnih ostataka hrvatskih tra-gičnih junaka Petra Zrinskog i Frana Krste Frankopana iz Bečkoga Novog Mjesta u Zagreb.

Deželjć je aktivno sudjelovao u radu Društva hrvatskih književnika, Društva sv. Jeronima, Matice hrvatske, Kola hrvatskih književnika, Pijeva društva, u radu *Zvonimira*, bečkog društva hrvatskih đaka i u radu drugih hrvatskih kulturnih društava i organizacija. Pisao je

i životopise Jurja Haulika, Ljudevita Gaja, Maksimilijana Vrhovca, Augusta Harambašića, E. Laszowskog, Julija Slowackog i dr.

Dublji trag nego u prozi, ostavio je Deželić u poeziji, i to zbirkama *Pjesme* (1889.), *Kopnom i morem* (1900.), *Zvuci iz katakombe* (1900. i 1924.), *Petar Zrinjski* (1919.), *Filia regis* (1921.), *Kraljica Hrvata* (1935.) i dr.

Deželića ćemo pamtiti po tome što je za hrvatskoga katoličkog pokreta možda najupornije zagovarao sveopće okupljanje katoličke inteligencije u društva, oko određenih beletrističkih časopisa (*Hrvatska prosvjeta*), na kongresima te u drugima vjerskim i kulturnim organizacijama. Stvaranje katoličke književnosti, obrane od književnih modernističkih noviteta sa Zapada bio je njegov krajnji cilj, a energija i vjera koja ga je pri tom nosila njegovi najjači aduti.

Deželićev umjetnički moto svodi se na misao izrečenu na Slovenkso-hrvatskom katoličkom sastanku u Ljubljani (1913.): *Bio stil škole koje mu drago, djelo koje je u tom smislu izrađeno, imat će i mora imati u sebi biljeg djela, ako mu je pjesnik dušom i tijelom prožeti katolik.*

Glavno je da služi veličanju istine, ljepote i dobrote. ("Katolička beletristika i hrvatske literarne organizacije" u:

Spomen - knjiga II. hrvatskom katoličkom kongresu, Rijeka, 1913, VII.)

KRALJICI HRVATA

Ciklus od 24 pjesme u zbirci *Kraljici Hrvata* Deželić je posvetio Gospi. Prožete su rodoljubnim osjećanjem, a lirski subjekt diže ruke uvis i moli Majku da se smiluje napačenu hrvatskom narodu:

*K Tebi dižu ruke pobožni Hrvati,
Majko sveta, Majko, nama naše vrati!
Do novoga dana sve nas, Majko, vodi,
Babilonskog mraka Ti nas oslobodi!*
(Majka Božja Trsatska)

Gospi Sinjskoj Deželić je posvetio ponajveću pjesmu u kojoj se prisjeća strašnog boja s Turcima. Jednostavnim i lakim stilom postiže vrhunac Marijine prisutnosti na strani Sinjana:

*Tvrdavom hodao golemi strah.
Stari se miri ruše u prah.
Pobjedu sikću već zmiје.
Tada se začuo djeteta glas:
Ustajte, posljednji kucnuo čas,
Ustajte, Majčica bdije!*
(Naša Gospa Sinjska)

Posebna veza između vjernika i Gospe ostvaruje se svetom krunicom. Toga je svjestan i pjesnik kad Gospi posvećuje stihove koji su i uglazbljeni:

*Divno si čudo stvorila,
Krunicu kad si dala
Nebo i zemlja pjevaju:
Bila ti čast i bvala!*

*Kraljice krunice, moli za nas,
Kraljice krunice, budi nam spas!*
(Kraljice krunice, budi nam spas!)

Velimir je bio itekako svjestan da bi krunica trebala biti više prisutna u životu svih vjernika, a posebno Hrvata.

Darijo MARKOVIĆ

Neobična Gospina slika

Talijanski slikar *Piero della Francesca*, rođen oko g. 1412. i umro 12. listopada 1492. u Borgo di Santo Sepolcro, danas Sansepolcro, poznat je ranorenesansni umjetnik koji se u slikarstvu koristio zakonitostima geometrijske perspektive. Njegovi likovi djeluju statično i mirno, pravilno raspoređeni, monumentalno i uzvišeno, a tonovi su mu čisti i jasni, iako su ponekad izraženi u kontrastnim i hladnim nijansama, da se dobije osjećaj ozbiljnosti. Od njegovih marijanskih slika najpoznatija je *Madona del Parto - Trudna Gospa*.

U NEZNATNOJ CRKVICI

Prema predaji, koju prenosi njegov životopisac Giorgio Vasari, fresku *Trudne Gospe* izradio je g. 1455. na oltaru sv. Augustina, u crkvi *Santa Maria di Momentana*, u gradu Monterchi, u pokrajini Arezzo, vjerojatno u prigodi sprovađa svoje majke Romane. Iako nije poznato zašto ju je izradio u tako skromnoj crkvi, čini se za samo tjedan dana, drži se da je to bila zahvalnica majci rodom iz toga kraja.

Crkva je kasnije prozvana *Santa Maria in Silvis*. Zahvaljujući Gospinoj slici, postala je marijansko svetište u koje su rado hodočastile majke i molile za sretno porod. Ubrzo je oko nje nastalo gradsko groblje. Kad se proširivala, od g. 1784. do 1786., dvije trećine crkvice

su srušene, a freska je prenesena u nišu iza glavnog oltara. Kad je, nakon toga, crkvu g. 1789. srušio potres, freska je prepuštena zaboravu, sve dok na nju nije g. 1889. upozorio arhitekt Vincenzo Funghini.

Radi obnove, g. 1911., zajedno s originalnom žbukom slika je postavljena na isto mjesto u poseban gipsani okvir. Nakon ponovnog potresa g. 1917., prenesena je u obližnje naselje Le Ville, a kasnije u *Museo Civico* u Sansepolcro. Poslije nove restauracije, 13. rujna 1922. freska je vraćena na svoje mjesto. Kada je g. 1956. crkva dovedena u izvorni oblik, promijenjena joj je i orijentacija, pa je freska stavljena na sjeverni zid, na koji je postavljen i novi oltar.

Nakon obnove u prigodi 500. obljetnice smrti P. della Francesca, freska je 16. ožujka 1992. (203 x 260 cm) premještena u zgradu bivše osnovne škole, u novijem naselju podno staroga grada Monterchija, koja je tako postala

muzej za samo tu sliku. U posljednje vrijeme raspravlja se da se slika smjesti u obnovljenu crkvicu Santa Maria di Momentana ili u crkvu sv. Benedikta u blizini muzeja.

NEUOBIČAJEN PRIKAZ

Na slici je P. della Francesca prikazao Gospin lik na neobičan umjetnički i sakralan način. Gospa stoji u sredini otvorene porodijske odaje, sučelice prema gledateljima, u skladu s bizantskom ikonografijom, ali u postavi renesansne perspektive, ispod svečanog zastora od crvena damasta, koji je bogato ukrašen motivima šipka, simbolom izobilja i rodnosti. Na punašnu licu, dugu vratu i široku čelu, u neobičnu crvenilu, osjeća se radost majčinstva. Poluotvorene usne znak su slušanja i razmišljanja. Lijeve je ruka na boku, a desnom pridržava rastvorenu haljinu na povećanoj utrobi. Kao skromna službenica Božja, u dugoj modroj haljini, bez pojasa, koji se skida za vrijeme visoke trudnoće, prstima desne ruke pokazuje otvor i donju bijelu haljinu.

Dok promatramo sliku, čini nam se kao da je netko od pobožnih vjernika Gospu namjerno izazvao da pokaže znakove trudnoće, da bi se u to uvjerio. Da bi udovoljila znatiželji svojih štovatelja, uz pomoć dvojice anđela koji rastvaraju zastor porodijske odaje, ona s ponosom blago stupa naprijed podupirući se rukama i pokazuje svoju majčinsku radost. Prema pokretima ruku, koje tvore krug u obliku dvije es (S) krivulje, pokazuje da je bez pojasa, i da više ne može zakopčati vanjsku modru haljinu, jer se ispod nje već nazire donja bijela haljina. Dva anđela, postavljena simetrično, kao

blizanci, u komplementarnim bojama, otvaraju svečani zastor. Desni anđeo je u zelenoj haljini, sa crvenim krilima, a lijevi, kao kontrast, u crvenoj haljini, sa zelenim krilima.

TUMAČ VJEROVANJA

Ako otkrijemo da je porodijska odaja prikazana kao polukružna crkvena apside, slika će dobiti još veću sakralnu vrijednost. Gospina porodijska odaja predznak je buduće crkve kao građevine. Polukružni zastor zapravo predstavlja slavoluk, kao simbol Isusove pobjede na križu. Tako je Gospa, u ovom slučaju, prikazana umjesto oltara na kojem se slavi euharistija. Ili, jednostavnije rečeno, Gospina utroba je starozavjetna škrinja ili novozavjetno Svetohranište, to jest Isusovo prebivalište među nama.

Kao vrstan poznavalac geometrijske perspektive, P. della Francesca tu je fresku postavio na oltar u određenoj visini tako da su vjernici, u trenutku podizanja, posvećenu hostiju vidjeli upravo na Gospinoj utrobi. U tom slučaju, kako se na slici može zapaziti, umjetnost je savršeno poslužila u tumačenju kršćanskog vjerovanja.

Iako sačuvana u izvornu obliku, slika je, na žalost, uz neobičnu povijesnu sudbinu doživjela i stvarnu desakralizaciju. Izložena je kao umjetničko, a ne i kao sakralno djelo, u neprimjerenu crnu okviru. A učinak high-tech rasvjete zasigurno ne odgovara svetoj slici u mračnu, zatvorenu i ostakljenu prostoru. Promatrajući je u muzeju, bez obzira na neka oštećenja, vjernik ne može doživjeti sakralnost koja se nekad osjećala na oltaru.

Ante Branko PERIŠA

Čemu Dan života?

Što je Dan života, zašto se obilježava, otkada, kako i kome treba? Zar jedna godina nema 365 dana i u svakom se danu ne živi i ne slavi Boga?! Zašto je taj jedan dan Dan života, a zar su ostali Dani smrti? Odlukom HBK, Dan života obilježava se prve nedjelje veljače, a počelo je 1996., dvije godine nakon slavljenja Godine obitelji 1994., kad je Ivan Pavao II. uputio *Pismo obiteljima* u kojem je pozvao obitelji da žive civilizaciju ljubavi i njeguju kulturu života. Godinu kasnije, 1995., objavljena je pobudnica *Evandelje života*. U njoj je Ivan Pavao II. progovorio o dostojanstvu života, koji je ugrožen ne samo stavovima pojedinaca nego nizom zahvata moderne medicine i hedonističkim odnosom prema spolnosti te neprihvatanjem trpljenja. Život je postao ugrožen od samog začeća, pa i prije, a pogotovo tamo gdje se ne rađa. Kako sačuvati i zaštititi život te ga vratiti Bogu?! Sredstva za kontrolu rađanja, tehnike potpomognute oplodnje, pobačaj, eutanazija... tekovine suvremene civilizacije s primjesom služenja hedonizmu i nekulturi života.

Samo godinu nakon objavljivanja *Evandelja života*, u Hrvatskoj se počinje obilježavati Dan života, da bismo jednom godišnje slavili život, koji je svet i neprocjenjiv dar Božji. Da se sjetimo tko je njegov Tvorac, odakle smo, kamo

idemo i koja li nada i odgovornost u našem pozivu i poslanju. Taj dan obilježava se molitvom, pjesmom, literarnim radovima, priredbama, radijskim i televizijskim emisijama... I kad on prođe, što s ostala 364 dana? Zar nije svaki dan Dan života, koji se živi od jutra do mraka, jedan dio se prespava, ali je i to dio života.

Godina u koju smo ušli proglašena je Godinom obitelji.

OTKUD ŽIVOT?

*Jer ti si moje stvorio bubrege,
satkao me u krilu majčinu.
Hvala ti što sam stvoren tako čudesno,
što su djela tvoja predivna.*

*Dušu moju do dna si poznavao,
kosti moje ne bijahu ti sakrite
dok nastajah u tajnosti
otkan u dubini zemlji. (Ps 139, 13-15)*

Od dragog Boga, kako pjeva psalmist, i oca i majke život je satkan od praha zemaljskog, kemijskih sastojaka i gotovo jedinstvenog genetičkog koda s različitim varijantama koje doprinose razlikovanju pojedinaca. Jedinstvena i nepo-novljiva ljudska bića stvorena su na sliku Očevu, ali i na priliku svojih roditelja. Svako to biće zavoljeno je bezuvjetnom ljubavlju Boga Stvoritelja i različitim intenzitetima i varijantama ljubavi od svojih roditelja koji od šake zemaljskog praha u koju je darivatelj života udahnuo besmrtnu dušu, pokušavaju doraditi "čovjeka" ili "čovječicu" i osposobiti ih za ljubav po kojoj će i oni sustvarati i voljeti nova bića.

ŠTO JE ŽIVOT

Život je neprocjenjiv Božji dar koji se uvijek i svugdje tako ne prima i ne vred-

DA ŽIVOTU

Što znači da životu?

Da životu znači biti otvoren životu, primiti ga s radošću od Gospodina u svakom trenutku, pa i onda kad se i najmanje nada začecu. To je svaki blagi pogled pun ljubavi i pažnje upućen već stvorenu životu, djetetu ili drhtavu starcu. Da životu znači poštivati život od zigote do zadnjeg daha. Ne posegnuti za sredstvima koja ubijaju život. Da životu je i odgovorno čuvanje prirode i njezinih zaliha, odgovor na Ljubav.

ODGOVORNOST ZA ŽIVOT

To je odgovor na Ljubav od koje se prihvaća život. Uključuje znanje, samospoznaju i velikodušnost u prihvaćanju života kao dara. To je svijest da je život neprocjenjiv i vrijedan da se za njega da život. Vrijedan svakodnevnih zahvala i pohvale Bogu stvoritelju. Vrijedan prijekora u svakom činu omalovažavanja i zlostavljanja.

TREBA LI NAM DAN ŽIVOTA?

Ne treba nam Dan života nego život vrijedan života u kojem ćemo svakodnevno prošnjama i molitvama zahvaljivati Bogu za sve dane života. Na nama je da prepoznamo vrijednost toga dara i kroz raspoloživo vrijeme najbolje koliko je moguće iskoristimo da proslavimo stvoritelja i darovatelja života ne zaboravivši pri tom ni svoje roditelje i odgojitelje, braću i sestre te sve koji doprinose da možemo svakodnevno izustiti: *Hvala na daru!* Marijo, koja si blagoslovljena životom, izmoli nam svima blagoslov za život!

Danijela DE MICHELI VITTURI

nuje. Upravo što je neprocjenjiv, u nekim je situacijama obescijenjen, bagateliziran i odbačen. U prvoj stanici, zigoti, u najmanjoj količini materije određenog pojedinca, sadržana je genetska poruka koja će ga obilježiti, već se tada zna kakve će boje biti oči, kosa, temperament... Jednom započet ne prestaje, nastavlja se u vječnost. Moderni biolozi kažu da ne počinje, nego da se nastavlja, jer nastaje sjedinjenjem dviju živih spermija i jajne stanice. Tjelesnom smrću ne prestaje život. Mi vjerujemo da se nastavlja, jer je svaki od nas dobio besmrtnu dušu. Život mijenja mjesto, oblik i vrijeme postojanja. Za ovozemnog života iz časa je u čas različit, iz dana u dan, iz sata u sat, iz minute u minutu obogaćen i bombardiran novim sadržajem kao i novim informacijama. Geni su podložni mutaciji, pa tako i jednojajčani blizanci naizgled indentični, utjecajem izvana i mutacijom gena gube identičnost. Svaki je čovjek jedinstven i neponovljiv. Mi smo Božji unikati. Unikati i originali su, dakako, na većoj cijeni od kopija, prijepisa, preslika... Neprocjenjiv, originalan Božji dar kojim Stvoritelj obdaruje svoju ljubljenu djecu.

Uputite li se kao hodočasnik u koje imalo poznatije Gospino svetište, u njemu ćete naići na "zavjetne darove". To su pločice od dragocjenih materijala, s prikazima ruku, nogu, očiju, grudi, srca i drugih dijelova tijela. Ima među njima i kipova ili predmeta uz koje je darovatelj osjećajno vezan, od onih od zlata i srebra preko različitih nakita, slika i maketa brodova do bolesničkih ortopedskih pomagala, raznovrsna streljiva, fotografija... Po nekim svetištima mogu se vidjeti i odijela za Gospin kip koji se u njemu štuje kao i različiti odjevni predmeti, vjenčaniće, marame, majice, ručno izvezeni radovi... U novije vrijeme najčešće susrećemo urešene voštanice i marmorne ploče s ispisanim zahvalnicama za dobivenu milost ili pak preporkama za pomoć u potrebi po zaboru bl. Djevice Marije.

U BEZIZLAZNIM OKOLNOSTIMA

Kao kršćani, nismo oslobođeni od životnih briga i tjeskoba, pa se ponekad nađemo u bezizlaznim okolnostima. Obraćamo se tada bl. Djevici i svetima za posredovanje i obećajemo da ćemo nešto učiniti ili darovati za određeno svetište u znak preporuke ili zahvalnosti za moljenu milost. To su svjedočanstva pučke pobožnosti, živi dokumenti o svetištu i njegovoj povijesti, u stručnoj literaturi poznati kao *ex voto* (lat. = *za zavjet, iz zavjeta* napravljeno ili darovano), što najčešće prevodimo kao *zavjetni darovi*. Radi se o *darovima* koje vjernički puk donosi u svetište kamo dolazi moliti za milost ili za nju

zahvaliti i ondje ih ostavlja kao svoj *zavjet*. Ne ostavlja ih samo zato jer je dobio što je molio nego i kao svjedočanstvo kasnijim hodočasnici-ma o zadobivenoj pomoći. Crkveni zakonik kaže da su to "svjedočanstva pučke umjetnosti i pobožnosti" (kan. 1234, 2), koja dokumentiraju vjersko, kulturno i društveno stanje određenog razdoblja i naraštaja te zahtijeva "neka se drže u svetištima ili priпадnim mjestima tako da se vide, i neka se sigurno čuvaju" (kan. 1234, 2).

Osim toga, u doba kuge, gladi, rata, oluje, potresa ili koje druge nepogode, pojedinci ili čitave zajednice kao zavjet u znak zahvalnosti za očuvane živote i imovinu grade crkve, podižu oltare, kapele, križeve ili usputne kapelice (pilove) s likovima svetih. I to su "zavjetni darovi".

PODRIJETLO ZAVJETNIH DAROVA

Zavjetni darovi poganskog su podrijetla. Običaj njihova donošenja u svetišta kršćanstvo je preuzelo od starih Rimljana.

Osim kipića, poganskim božanstvima donosivane su na dar i oslikane pločice. Takav običaj postojao je i u starih Grka.

Iako su poganskog podrijetla, u kršćanstvu su *zavjetni darovi* dobili sasvim drugo značenje i primjenu. Oblici pučkoga marijanskog štovanja koje se iskazuje donošenjem zavjetnih darova u svetišta nisu nastali u zamjenu za stari poganski obred. Majka Gos-

podinova stvarna je osoba povijesti ljudskog spasenja. Zahvalnost i štovanje koje se njoj iskazuje u konačnici je upravljeno njezinu Sinu. Marijin lik i njezina uloga u djelu otkupljenja očarava sve naraštaje iskrenih Isusovih sljedbenika. Tomu su dokaz i *zavjetni darovi*, vidljivi znakovi i svjedočanstva vjere i pobožnosti naroda Božjega iz različitih krajeva i vremena.

U svakom povijesnom razdoblju običaj donošenja *zavjetnih darova* u svetišta nije bio jednako raširen. Iako je crkveno vodstvo ispočetka prema njemu bilo suzdržano, s vremenom ga je kao oblik

pučke pobožnosti prihvatilo te je postalo njezinim sastavnim dijelom. Posebno je bio raširen u kasnom srednjem vijeku i za baroka, a sačuvao se do naših dana, kad su *zavjetni darovi* masovniji, jeftiniji i manje jasni negoli u starije doba

ZNAČENJE ZAVJETNIH DAROVA

Uz vjersku, *zavjetni darovi* imaju povijesnu, kulturnu i gospodarsku važnost. Pomniji povjesničari u njima prepoznaju važno vrelo za istraživanje zbivanja iz prošlosti. Da bi se uistinu "pročitao" sve što oni pripovijedaju, ne smije se smetnuti s uma činjenica da su *zavjetni darovi* bili i ostali svjedočanstva vjere i molitve, čašćenja i zahvaljivanja. Spontani su to znakovi zahvalnosti, kako svjedoče prikazi od posebna značenja na zavjetnim pločicama, fotografske rekonstrukcije događaja, izraženi jednostavno i spontano. Ti izrazi pučke umjetnosti dokumentiraju put iskrene pobožnosti i ljubavi prema Bogu, veoma važan i za povijest Crkve i društva.

Zavjetni darovi po hrvatskim marijanskim svetištima svjedoče da je hrvatski narod u svakom razdoblju svoje povijesti i na svim područjima svagdanjeg života bio, više ili manje, vezan uza svoju vjeru. Bog, Gospa, sveti zaštitnici bili su nazočni u njegovu svagdanjem životu, tako da se i njegovo štovanje nije svodilo na neki narodni običaj, nego su tvorili dio same strukture društva.

Petar LUBINA

Gospi zahvalni za djecu

Djeca su Božji dar. Mlađi bračni par uvjeren je da mu je Gospa izmolila djecu. O tome razgovaramo s mladim mužem, g. *Vladimirom Marčinkom*.

- *Kad ste se namjerali na svoju životnu suputnicu?*

- Ja i Marija upoznali smo se g. 1993. u fakultetskoj kantini, kad smo bili na I. godini. Među nama se odmah razvio obostran osjećaj simpatije i brzo prerastao u ljubav. Postali smo gotovo nerazdvojniji. Da bismo što više bili skupa, zajedno smo učili u fakultetskoj knjižnici. Već smo za studija počeli raditi, pa je vjenčanje g. 1997. bilo prirodan slijed.

- *Jeste li planirali koliko imati djece?*

- Nismo pravili nikakve planove koliko bismo ih imali, ali... Nakon godine i pol braka, supruga i ja čekali smo prvo dijete. Međutim, poslije 12 tjedana trudnoće, liječnik je ustanovio da bebino srce ne kuca i da će doći do spontanog pobačaja. To se i dogodilo. Iste je godine supruga ponovo zatrudnjela, ali je, na žalost, opet izgubila dijete. Među nas se uvukao strah i tjeskoba. Medicina nam nije mogla pomoći, a na Boga nismo računali. Bili smo vjernici iz običaja, ali bez stvarne vjere, molitve i Božje prisutnosti u svom domu.

- *I...?*

- Počeli smo moliti. Osobito smo se utjecali bl. Djevicom Marijom. Hodočastili

smo g. 2001. u Međugorje. Dok smo se penjali na Podbrdo, napravili smo zavjet. Rekli smo: "Draga Majko, dolazimo ti kao obitelj. Ti znaš naše muke i koliko bismo htjeli imati djecu. Tebi je sve moguće, posvećujemo se tebi. Molimo te da nam isprosiš djecu, a mi ćemo zauzvrat, tebi u čast, sljedećih godinu dana svaku nedjelju moliti sva tri otajstva krunice."

- *A nakon što ste se vratili?*

- Počeli smo moliti krunicu. I supruga je zatrudnjela nakon 20-tak dana. Međutim, poslije 12 tjedana pojavile su se neke komplikacije i morala je žurno k liječniku. Pred ordinacijom sam stiskao krunicu u ruci i molio. Kad se supruga pojavila, sa smiješkom na licu je rekla: "Sve je u redu, bebino srce kuca!" Nakon toga mir je ušao u našu obitelj. U svibnju 2002. rodila nam se zdrava djevojčica Mia, g. 2004. Petar, a g. 2006. Lana. Bez ikakvih poteškoća u vrijeme trudnoće.

- *Znači, Gospin zagovor bio je očit?*

- Mi smo uvjereni da su sva naša djeca plod Gospina zagovora. Kad smo joj otvorili vrata svog doma i počeli moliti

kronicu, sve je krenulo na dobro. Nestajala je zabrinutost, jačala je vjera, trudnoće su prolazile bez problema i na dar smo dobili troje divne djece.

- *A kad ste ugledali svoje prvo dijete?*

- Miješali su se osjećaji radosti, zahvalnosti, nedostojnosti... Porod je bio težak i bolan. Trajao je dugo. Nakon 15 sati čekanja jedna sestra mi je rekla da odem popiti kavu i malo se odmoriti. Otišao sam do crkve u Petrovoj i zavapio Gospi da nam pomogne. Kad sam se nakon 15 minuta vratio, obavijestili su me da se rodila zdrava djevojčica, upravo dok sam ja bio u crkvi. Osjećam da ćemo teško moći izraziti Gospi dovoljno zahvalnosti na primljenoj milosti.

- *Neki kažu da imaju pravo na dijete...*

- Nikada nismo razmišljali na taj način. Vjerojatno nas je Božja milost čuvala i usmjeravala da izlaz tražimo na jedino me pravom mjestu. Možda je tome razlog svjedočanstvo naših prijatelja koji dugo nisu mogli imati djece. Liječnici su im rekli da im to neće biti moguće prirodnom putem. Nakon toga, dugo su pokušavali umjetnom oplodnjom, ali bez uspjeha. Poslije jedne sv. mise supruge je dugo ostala u molitvi i zavapila:

"Dragi Bože, ako je tvoja volja, prihvaćam da neću imati djece, ali mi, molim te, daj snage da to nosim i ublaži bol mog srca." Izišla je iz crkve s neobičnom radošću i mirom u srcu. Odmah nakon toga začela je prirodnom putem i majka je dvojice krasnih sinova.

- *A sada, kad imate više djece?*

- Velika je radost i blagoslov imati djecu. Nema uspjeha ili materijalne blagodati koja se može usporediti s dječjom prisutnošću u domu. A kad čujemo: "Mama volim te!" ili: "Tata, hvala ti!",

najsretniji smo ljudi i odmah zaboravimo sve brige i teškoće. I djeca uživaju kad ih je više. Zajedno se igraju, pomažu jedni drugima, uče se dijeliti i pitaju kad će dobiti bracu ili seku.

- *Koju ulogu Gospa ima u Vašoj obitelji?*

- Mi smo obitelj koja pripada Mariji. Svakog dana prije polaska na posao, u školu ili u vrtić uz molitvu Anđeo Gospodnji obnavljamo i posvetu Srcu Marijinu. Nakon toga krećemo u novi dan. Trudimo se Gospi sve više otvoriti vrata svoje obitelji i predavati joj svaki dio svoga života. Volimo hodočastiti u marijanska svetišta. Pred početak ove školske godine otišli smo u Mariju Bisticu, a dvoje starije djece, kao pravi hodočasnici, dobar dio puta prešli su pješke. Primjećujem da su djeca vrlo otvorena za duhovne stvarnosti, osobito ako im se to predstavi na pristupačan način i kroz igru. Zbog mnoštva obveza, tijekom dana uspijemo zajedno izmoliti kratku jutarnju i večernju molitvu.

Nedjeljom idemo na sv. misu i trudimo se zajednički moliti kronicu koju predvodi dvoje starije djece. Osjećamo da Gospa bdije nad našom obitelji, svjesni smo njezine prisutnosti i zauzetosti, obraćamo joj se kao majci, divimo se i zahvaljujemo na brojnim milostima koje nas prate.

- *Što biste preporučili današnjim roditeljima?*

- Prvo, nek otvore vrata svoga doma Gospi! Možemo posvjedočiti: kad smo Gospu primili u svoju obitelj i posvetili se Njezinu bezgrešnom Srcu, sve je krenulo na dobro. Nek počnu, zatim, moliti kronicu. Po njoj nam je Gospa darovala djecu i tolike druge milosti.

K. JOLIĆ

Bog čini čudesa

"A sada blagoslovite Boga svemira, koji čini čudesa svagdje, koji uzdiže naše dane od utrobe majčine i čini s nama po milosti svojoj." (Sir 50, 22)

Te riječi podsjetile su me na trenutak kad mi je kćerka javila da je trudna. Prvotno veselje ubrzo je potisnula neizvjesnost i strah - trudnoća je bila rizična! Smjenjivali su se dani mirovanja i odlazaka na preglede, iščekivanje kad će se čuti - sve je u redu. Umjesto toga - klimanje glavom i nijemo sporazumijevanje. Nešto nije bilo u redu. Tješili smo jedni druge govoreći kako je sve u Božjim rukama, pojačali smo molitvu, padali češće na koljena i postili. U trenucima slabosti znali smo se pitati: Zašto se to događa? Zašto s nama koji tako željno očekujemo unuča! Zašto nekim ljudima koji ga ne žele i koji će ga bez imalo sućuti iščupati iz utrobe majčine sve ide bez problema!? Sjetila sam se žene koja je bez ikakva stida i grižnje pričala kako je pet puta abortirala jer je znala da svaki put nosi kćerku, a tek je šesti put rodila. Bila je sigurna da nosi muško - u trudnoći s kćerkama nije povraćala, a sa sinovima jest.

Utjeha je bila pomisao da je sve u Božjim rukama, da smo samo njegova stvorenja, pa na sva pitanja i ne moramo znati odgovora. Važno je bilo vjerovati Bogu da će sve proći dobro.

Dali smo se na molitvu. Molili smo mi, a i obitelj našeg zeta. Kćerki sam pričala kako je ona došla na svijet i kako je svaki život od Boga. On joj daje upravo ono i onoliko koliko ona može nositi. Onda je došla vijest da nosi blizance koji su u nekoj ovojnici. Otkud blizanci kad ni u našoj, a ni u obitelji njezina muža nije bilo blizanaca?!

- Odnekud moraju početi! - rekla je jedna mudra glava.

- Neka, hvala Bogu da ih je i više!

Primit ćemo ih otvorena i radosna srca!

- rekla je baba Anđa.

Kako je vrijeme odmicalo, kćerka se pridržavala uputa svoga liječnika. Kad smo mislili da je konačno sve krenulo na dobro, puknula nas je vijest da su se blizanci međusobno spojili i da postoji mogućnost da jedno ugrozi drugo. Jedna je beba napredovala, a druga slabila. Mogućnost da se obje spase bila bi operacija njihova razdvajanja - u inozemstvu. Bio je petak kad je to ustanovljeno. Kćerka je bila u posljednjem tjednu trudnoće kad trudnicama dopuštaju letjeti zrakoplovom. Zahvaljujući računalnoj tehnici, saznali smo da doktor Nikolaus radi još samo tjedan i odlazi na odmor. Sljedećeg petka u 21 sat moja kćerka bila je posljednji pacijent kod oca moderne neonatologije u bolnicu u Londonu. Osim rodbine i prijatelja, molitvi su se priključili znani i neznani. Kćerka je bila dobro raspoložena. Znala bi reći: "Sve će proći dobro, ja to znam!" I danas priznaje: "Kad sam ležala u Londonu u vrijeme zahvata, osjećala sam se tako dobro i sigurno. Majka Marija bila je uz mene, a anđeli su me držali na rukama. Znala sam da pola Hrvatske moli za mene!"

Zahvat je uspio, kćerka i bebe bile su dobro, valjalo je nastaviti mirovati. Važno je da bebe što dulje ostanu u majčinoj utrobi. Brojili smo svaki sat i dan zahvaljujući Gospodaru života na darovanu tjednu. Kako mi je tada došlo do pameti, kako je vrijeme dragocjeno. Kako ga u ludo često trošimo, ne razmišljajući da nam je dano, i to u ograničenoj količini.

Doktor je procijenio vrijeme kad će izvršiti porod. Klara i Petra ugledale su tako svjetlo dana. Konačno smo odahnuli da je sve dobro prošlo.

Ta sreća kratko je trajala. Zdravstveno stanje moje kćeri naglo se srušilo. Saznajemo da operacija nije pošla u redu. Mjesec dana ostala je u bolnici viseći između nebe i zemlje. Pod skutom Djevice Marije nizale su se naše krunice, zazivi, molbe. Konačno su sve tri izišle iz rodilišta. Kakva je to bila sreća! No, opet za kratko. Rana je iznova buknuła. Kćerka je morala ponovno na operaciju. I tako to ide, kratka razdoblja patnje nižu se s dugim razdobljima sreće. Zašto? Kako? Do kada? Odgovori ostaju kod Boga. U svemu tome jedna moja prijateljica mi reče:

- Blago tebi, ti vjeruješ!

- Vjerujem! Da, ja vjerujem i zahvaljujem ti, Gospodine, na tom daru.

Molitvom je popločan dolazak mojih dragih unučica na svijet. Bog je učinio čudo, neizmjereno smo mu zahvalni.

Dok ih promatram kako puze, razmišljam kako je svaki čovjek velik, kako smo svi mi dio Boga svemogućega te koliko je moć, sposobnost i znanje darovao čovjeku. "Sve je vaše, vi Kristovi, a Krist Božji" (1 Kor 3, 22).

R. T.

Živimo u radosti i poniznosti

Svaki trenutak našega života, svaki sat i dan, svaka obveza i odluka što je donosi svakodnevnica, prožeti su kušnjama i isprepleteni putovima dviju mogućnosti, Božje volje i naših vlastitih htijenja. Jer sve ono što nam stvara ugodu i donosi probitak, najčešće se protivi glasu savjesti, zamagljuje jasnoću, zamućuje mir i usplahiruje srce. Ako činimo drugima ono što ne bismo željeli da oni nama čine, okrećemo se protiv pravednosti i ljubavi, primjenjujemo nejednaka mjerila i različite vrijednosti. Takvim djelima, mislima i osjećajima zatamnjujemo čistoću istine, zatvaramo se u sebičnost, koja rađa pohlepom i pohotom, koja nas udaljava od bistroće, koja nas zatvara u kavez otuđenosti, koja nas tjera na zvjerinjak sužanjstva. Dok umišljamo da prepredenošću možemo zavarati i potčiniti bližnje, mi se, često i ne sluteći pogubnost takva stanja, gušimo u vlastitoj nemoći i ispraznosti, koprcamo se u truleži kojom nas zasipa otac propasti.

ŽIVOT JE PUN KUŠNJI

Najteže su kušnje ipak one kojima nas preko bližnjih, bilo na radnome mjestu, u susretu i odnosima s braćom i sestrama ili pak u vlastitoj obitelji, neprestano izaziva izokretač

istine. Pozna našu ranjenu narav i očekuje da ćemo planuti i uzvratiti istom mjerom, da ćemo ljudskim snagama pokušati zbacite breme podmuklosti i nepravde, da bismo učinili još veće zlo sebi i drugima. Zato nas Gospa i poziva da se prihvatimo molitve, da uronimo u njezinu snagu i puninu, u njezinu blagodat i toplinu, u njezinu jakost koja oslobađa zlih primisli i olakšava težinu tereta koji nosimo. Gospa nam otkriva tajnu radosti i poniznosti jer jedno bez drugog ne ide. Ako se odrekneмо samih sebe, kušnje će nas manje razdirati, a poteškoće će pokazati pravo lice i otkriti privid svoje lažne snage. Do nas će brže i jače dopirati zrake vječne svjetlosti, vratit će nam mir i sigurnost, ispunit će nas radošću koju ne mogu poljuljati ni svi vjetrovi svijeta. Kad shvatimo da smo bez Boga nitko i ništa, a u Njemu sve, brzo će nas proći malodušnost, nesigurnost, bolovi, ogorčenost i sumnja.

SOKOLI NAS I S NAMA JE

Tek radošću i poniznošću možemo svjedočiti Boga živih, tek odmakom od buke svijeta i odricanjem od zavodnikovih nagovora možemo pronositi svjetlost Radosne vijesti pa će nam vjera, kako je govorio blaženik Ivan Merz, postati zvanje. Sve će se u nju slijevati i iz nje rasti, u njoj se čistiti i preporučivati, u njoj trajati i bujati, cvjetati i ploditi. A ono što je iz vjere niklo i njezinim se plodovima obogatilo, ne umire i ne trune, nego se prelijeva u život vječni.

Sokoli nas Gospa i vodi prema pragu Velikog tjedna, pokazuje nam put Isusov, Muku kojom je pobijedio grijeh, Ljubav kojom je dokinuo smrt, Križ kojim je otkupio palog čovjeka. Ona je Majka i zajedno s nama, kao i sa Sinom, korača uz Golgotu, prikazuje nas Otkupitelju i neumorno kroz tamu vodi uskrсноj zori. Okreće nam lica prema Njegovu licu, hrani nas njegovom dobrotom i krijepi njegovom ljubavlju. Samo u njemu možemo naći snagu i potporu, istinu i mudrost, smisao i ljepotu.

PRATI NAS VEĆ ISPOD KRIŽA

Ne smijemo sumnjati da se već pod križem na Golgoti u Gospino ranjeno Srce slila čitava povijest i vrijeme do svršetka svijeta, da je svaku dušu obilno zalila i očistila majčinskim suzama, da nas je vidjela u svjetlu Božje volje, da nas je brižno slijedila i dozivala na stranputicama zemaljskim. Nije s nama od jučer, nego nas prati od onoga trenutka kad joj je Isus s križa rekao: „Ženo, evo ti sina!“ Majka ne ostavlja svoju djecu, ne prepušta ih zlu i naopakosti, nego se hrabro i neumorno bori za svaku dušu i svako srce. Brani nas od nasrtaja zloga, štiti od podmuklosti i laži, obasjava svjetlom istine tamu zaborava, otklanja sumnju i zaslijepljenost, pokazuje na golgotsku uizvišicu na kojoj je Isus oslobodio braću i sestre iz krletke mraka i grijeha. Vodi nas Bezgrešna putem istine i pokazuje vrata kraljevstva nebeskog. Zato životom i molitvom svjedočimo njezinu i Božju ljubav!

Jakov DŽOLIĆ

Kakav otac, takav sin?

Engleski pjesnik Tom Moore objavio je u kući svojih prijatelja, u kojoj se na veliko slavilo. Jedan od kolega u svojoj zavisti htio ga je utišati:

- Nije li Vaš otac, g. Moore, bio trgovac drogama?
- Točno!
- Zašto i od Vas nije stvorio trgovca drogom?
- Oprostite, gospodine, Vaš je otac bio dobro odgojen, zar ne?
- I te kako!
- A zašto i Vas nije dobro odgojio?

M. S.

Svetost sakramenta ženidbe

Kršćanski život raste i prispijeva k punini koristeći se sakramentalnim milostima. Navodimo ovaj poticaj nadbiskupa Stepinca njegovim vjernicima na sakramentalni život: "Koji god ne surađuje s milošću Božjom provodeći kršćanski život, uzalud prima milost Božju. Za njega je Krist uzalud umro." Istoga su značenja ove njegove riječi: "Ako se ne primaju sakramenti nužno dolazi smrt duše."

MILOST SAKRAMENTA ŽENIDBE

Dok je sakrament pomirenja lijek za bolesnu dušu, a Euharistija siti gladnu dušu, dotle sakrament ženidbe daje milost potrebnu kršćaninu za vršenje obiteljskih dužnosti, tj. uvećava i učvršćuje uzajamnu ljubav supružnika i usmjerava je na radanje i vjerski odgoj njihove djece. A budući da je sakrament ženidbe Božanska ustanova, utemeljen na svetosti i nerazrešivosti, život kršćanskih supružnika mora se tako odvijati da uvećava slavu Božju i promiče boljitak ljudskoga roda. Sakramentalni smisao braka u nauku nadbiskupa Stepinca ima prednost pred juridičkim. Upravo se stoga zauzeo da se poštuje slavljenje sakramenta ženidbe prema propisima Katoličke Crkve i da u javnosti budu priznata sva njegova prava. Bog je želio ustanovu braka i on mora biti osnova njegova ostvarenja jer "sve što je sagrađeno bez Boga, znači rasulo".

A. Odak

Sve ono što se odnosi na brak mora biti u časti: kako čist život prije braka tako i bračna čistoća. U tom su smislu značajne ove Nadbiskupove riječi: "U časti dakle treba držati ono, što ženidbi prethodi. Sveta mora biti nakana kod sklapanja braka (...) U časti treba držati i ono što slijedi ženidbu." Sve ono što razara svetost braka vjernik mora odlučno i svim srcem odbiti.

Videći kako u predratnom vremenu u društvenom životu, iz različitih motiva, bijaše obezvređivan ovaj uzvišeni smisao kršćanskog braka, promican kao suprotnost nauku i praksi Katoličke Crkve, sljedećim je riječima, na Euharistijskom kongresu u Varaždinu, 29. lipnja 1938. godine, obrazložio svojim vjernicima smisao zdrava obiteljskog života i svetost braka: "Obitelj ima tu uzvišenu zadaću da uvodi u život nove ljude. Krist je uzdigao ženidbu na dostojanstvo sakramenta i povjerio ga Crkvi, da ga podijeljuje i čuva. Ženidba je sveta stvar Božja i zato, svaki spolni čin izvan braka, takozvana 'slobodna ljubav', je grijeh pred Bogom. Grijeh je i rastava bračne zajednice. (...) 'dajte caru carevo, a Bogu Božje' (Mt 22, 21). Nitko nema pravo miješati se u svete stvari Božje, ženidbu i bračno zajedništvo, obi-

telj i djecu. Dolazi se u sukob s Božjim zapovijedima, kad se promiču bez valjanog razloga prijelazi iz jedne vjere u drugu i slavi ženidba u drugom vjerskom obredu, ili kada se tvrdi da nije sablazan živjeti u konkubinatu ili kada se promiče i seksualni promiskuitet.”

POŠTIVANJE BRAČNE ZAJEDNICE

Važno je imati pred očima neoborivu činjenicu kako je vlast stare Jugoslavije, orjentirana velikosrpskim idejama i protukatoličkim duhom potpomagala moralno i materijalno sve one vjerske pokrete koji su djelovali u Hrvatskoj s nakanom da oslabe Katoličku Crkvu i da što veći broj katoličkih vjernika privoli na prijelaz u pravoslavnu Crkvu. U tom je vidu promicala mješovite brakove. Kao praktička provedba tih svojih težnji slijedio je običaj da se katoličke mlade učiteljice šalju u područja nastanjena pravoslavnom življem, a pravoslavni vojni časnici u katoličke krajeve. Jedna povjerljiva okružnica obvezivala je pravoslavne vojne časnike da slave ženidbu s katoličkom zaručnicom po pravoslavnom obredu. Poznato je da je do 1940. godine sklopljeno preko trideset tisuća takvih mješovitih brakova.

Mogu dodati da je primjerno zanimanje za sudbinu bračnih drugova i za poštivanje bračne zajednice nadbiskup Stepinac pokazao u razdoblju kad je zbog rasističke ideologije postojala opasnost i stvarna okolnost da budu razorena mnoga obiteljska ognjišta. U tim teškim prilikama bijaše jedan od rijetkih glasova koji je javno i neustrašivo branio svetost braka i nastojao spasiti ono što se spasiti moglo. U tim teškim trenucima, ne samo da je uznastojao utješiti ogorčene i ojađene žene koje su, ako su bile u

mješovitu braku tražile saznati sudbinu svojih muževa odvedenih u logore ili su bili ubijeni, već je sustavno protestirao kod odgovornih za javni život i tražio da budu poštivana prava i dostojanstvo ljudske osobe, te priznati svetost i nerazrješivost braka. Čini mi se važnim navesti jedan odlomak iz njegove proповijedi koju je nadbiskup Stepinac izgovorio u zagrebačkoj katedrali 14. ožujka 1943. Naime, hvaleći zauzimanje pape Pija XII. u korist progonjenih i u obranu dostojanstva ljudske osobe, on je sam kudio sve zločine protiv tolikih osoba ugroženih zbog rasističke ideologije. Osobito je pak, gledajući kako vjernici plaču nad razorenim obiteljskim ognjištima i razmišljajući o nestalim osobama, naglasio sljedeće:

”Mi smo prošli tjedan imali više puta prilike, da gledamo te suze i da slušamo uzdahe ozbiljnih muževa i vapaje bespomoćnih žena, kojima prijeti slična pogibelj samo zato, jer se njihovo obiteljsko svetište ne poklapa s teorijama rasizma. Mi kao predstavnici Crkve nimalo nismo mogli ni smjeli šutjeti, a da ne zatajimo svoje službe, već smo morali ponoviti riječi samoga Isusa Krista: ‘Što je Bog sastavio, čovjek neka ne rastavlja!’ (Mt 19, 6) A danas to kažemo i javno! Nitko ne poriče prava svjetovnoj vlasti da kazni zločine, koji se dokažu. Ima na to pravo i dužnost. Ali nitko ne daje prava ljudskoj vlasti, da dira u svetost obitelji ili braka, koji je sklopljen na temelju naravnog i pozitivnog Božjeg prava. Bilo bi svakako promašeno misliti, da će Katolička Crkva ikada odobriti mjere, koje diraju u osnovna prava čovjeka.”

Juraj BATELJA

(Iz knjige ŽIVJETI IZ VJERE, Zagreb 1990., str. 200-202.)

Njegovim ranama izliječeni

U povodu XIX. Svjetskog dana bolesnika, koji se slavi 11. veljače 2011., na spomen-dan Gospe Lurdske, papa Benedikt XVI. objavio je i posebnu poruku. Dijelove i misli iz nje iskoristili smo za kratka razmatranja koja nam mogu poslužiti kao uvodi u pojedina otajstva krunice muke.

1. ISUSOVA SMRтна BORBA

Ode malo dalje i rušeći se na zemlju molio je da ga, ako je moguće, mimoide ovaj čas. Govoraše: "Abba! Oče! Tebi je sve moguće! Otkloni čašu ovu od mene! Ali ne što ja hoću, nego što hoćeš ti!" (Mk 14, 35-36)

Sin Božji trpio je, umro, ali i uskrsnuo. Upravo zato njegove rane postaju znak našeg otkupljenja, oprostjenja i pomirenja s Ocem, ali i vrelo kušnji za vjeru učenika i za vjeru našu: svaki put kad Gospodin govori o svojoj muci i smrti, oni toga ne shvaćaju, odbijaju, odupiru se. Za njih, kao i za nas, trpljenje ostaje stalno veliko otajstvo, koje je teško prihvatiti i nositi. Dvojica učenika na putu u Emaus idu tužni zbog događaja koji su se onih dana zbili u Jeruzalemu, i jedino nakon što Uskrsnuli ide s njima, otvaraju se novom pogledu.

Dok razmatramo kako se Isus molio svome nebeskom Ocu i znojio krvavim znojem, molimo za sve bolesne: da svojim trpljenjem, životom i vjerom budu svjedoci Isusovi u današnjem svijetu. *Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...*

2. ISUSOVO BIČEVANJE

Kad Pilat vidje da ništa ne koristi, nego da biva veći metež, uzme vodu i opru ruke pred svjetinom govoreći: "Nevin sam od krvi ove! Vi se pazite!" Sav narod nato odvrati: "Krv njegova na nas i na djecu našu!" Tada im pusti Barabu, a Isusa, izbičevana, preda da se razapne. (Mt 27, 24-26)

Upravo kroz rane Kristove, očima nade možemo vidjeti sva zla koja pogađaju čovječanstvo. Uskrsavajući, Gospodin nije uništio patnju i zlo u svijetu, nego ih je u korijenu pobijedio. Nadmoći svijeta suprotstavio je svemogućstvo svoje Ljubavi. Pokazao nam je, tako, da je put mira i radosti Ljubav: "Kao što sam ja vas ljubio, tako i vi ljubite jedni druge" (Iv 13,34). Krist, pobjednik smrti, živ je među nama.

Dok razmatramo kako je Isus bio privezan uza stup i bičevan, molimo za sve kršćane: da slijedimo Isusa u spremnosti i život dati za svoju braću, postajući vjesnici radosti koja se ne boji boli.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

3. KRUNJENJE TRNOVOM KRUNOM

A vojnici spletoše vijenac od trnja i staviše mu ga na glavu; i zaogruše ga grimiznim plaštem. I prilazili su mu i govorili: "Zdravo, kralju židovski!" I pljuskali su ga. (Iv 19, 2-3)

Muka i križ Isusov često straše, jer se čini da su nijekanje života. A stvarnost je upravo obrnuta! Križ je Božji "da" čovjeku, najuzvišeniji i najobilniji izraz njegove ljubavi i vrelo iz kojega izvire život vječni. Iz probodenoga srca Isusova prevoe se taj božanski život. Jedini je On sposoban osloboditi svijet od zla i učiniti da raste njegovo

Kraljevstvo pravde, mira i ljubavi za kojim svi čeznemo.

Dok razmatramo kako Isusa krune trnovom krunom, molimo za mlade: da nauče Isusa susretati u Euharistiji, kako bi ga mogli prepoznavati i služiti mu u siromašnima, bolesnima i svima koji trpe.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

4. ISUS NOSI KRIŽ NA KALVARIJU

Isus, noseći svoj križ, uzide na mjesto zvano Lubanja, hebrejski Golgota. Tu razapnu njega i još dvojicu s njim: jednoga s jedne, drugoga s druge strane, a Isusa u sredini. (Iv 19, 17-18)

Promatrajući rane Isusove, svoj pogled upravljamo Presvetom Srcu, u kojemu se u najvećem stupnju pokazuje ljubav Božja. Presveto Srce Krist je razapeti, s

bokom koji je otvoren kopljem iz kojega izviru krv i voda (usp. *Iv 19,34*), "znak otajstava Crkve, da svi ljudi, privučeni Srcu Spasiteljevu, zahvaćaju s radošću iz neprestanog vrela spasenja" (Predslovlje Srca Isusova). Blizinu toga Srca puna ljubavi posebno osjećaju bolesnici i zahvaćaju s vjerom i radošću s toga vrela.

Dok razmatramo kako je Isus na Kalvariju nosio teški križ, molimo za ljude na vlasti: da sve više ulazu u zdravstvene strukture koje su od pomoći i potpore onima koji trpe, posebno siromašnima i potrebnima.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

5. ISUS UMIRE NA KRIŽU

Kad Isus vidje majku i kraj nje učenika kojega je ljubio, reče majci: "Ženo! Evo ti sina!" Zatim reče učeniku: "Evo ti majke!" (Iv 19, 26)

Pod križem se za Mariju ostvaruje Šimunovo proročanstvo: njezino majčinsko srce je probodeno (usp. *Lk 2,35*). Iz ponora njezine boli, sudjelovanja u boli Sinovoj, Marija je osposobljena prihvatiti novo poslanje: postati Majkom Kristovom u njegovim udovima. U času Križa, Isus joj predstavlja svakoga svog učenika govoreći joj: "Evo ti sina" (usp. *Iv 19,26-27*).

Majčinska sućut prema Sinu, postaje majčinska sućut prema svakome od nas u našim svagdanjim trpljenjima.

Dok razmatramo kako je Isusa na križu između dvojice razbojnika gledala njezina Majka, molimo za sve koji se brinu za bolesne i sve koji trpe: da u njihovim licima prepoznaju uvijek lice Kristovo.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

KAJO

Svjetlo Svijećnice

Marija, ponizna i blaga, stupala je tiho s Josipom prema Hramu. Uza svoje Djetesče, nosila je i dva golubića, koje će Ocu prikazati. Možda i nije razmišljala kako nosi vječno Svjetlo koje će obasjavati sav svijet i svemir, a kako je i ona zaslužna, jer je po naravi, koju je primio od Marije, i ona obasjala sve stvoreno. Tako Euzebije Galikanski zbori: *"Onaj koji je učinio da sve započne, uzeo je početak od tebe; od tvoga tijela uzeo je onu krv koja je morala biti prolivena za život svijeta..."*

Iako su toliki proroci i patrijarsi očekivali "Utjehu Izraelovu", Duh Sveti nadahnjuje pobožnog Šimuna da dođe u Hram. Prilazila je Marija s Čedom u naručju, a on je spoznao da nosi Obećanoga svih vjekova i naraštaja; Onoga koji je od vječnosti, kojega je on očekivao i znao da neće umrijeti prije negoli ga ugleda. I uzimlje ga na svoje ruke i, sav potresen, nadahnut izriče: "Sad možeš, Gospodine, otpustiti slugu svoga, da prema tvojoj riječi ide u miru, jer mi oči vidješe spasenje tvoje, koje si priprazio pred licem sviju naroda: *svjetlo da rasvijetli pogane i slavu naroda tvoga Izraela*" (Lk 2, 29-32).

"Gle! Ovaj je određen za propast i uskrsnuće mnogih u Izraelu, za znak kojemu će se protiviti - a tebi će samoj

mač probosti dušu - da bi se otkrile misli mnogih srdaca" (Lk 2, 34-36).

Marija je nosila u svom srcu Šimunove riječi, o njima razmišljala, njih proživljavala i Ocu se trajno prikazivala, moleći od njega potrebnu snagu. Svoje Čedo njegovala je brižnom i nježnom ljubavlju, čuteći radost i bol, predajući mu sve bogatstvo svoje duše i srca: "On koji je dao svjetlo svijetu, sad po tvom djelovanju prima svjetlo svijeta" (sv. Petar Krizolog). On je sam rekao: "Ja sam svjetlo svijeta" (Iv 8, 12).

Neiskazane su Marijina ljepota, divota i veličina! Kad Tekla, monahinja (9. st.), zbori: "jer Bog Stvoritelj sunca i svega stvorenoga, on se sam rodio od tebe", onda je Marija dionica Stvoritelja sunca i svega stvorenoga, onda je i ona u svemu i za sve ima zaslugu. Onda su njezina ljepota i moć preuzvišene. Ona je Majka vječne Svjetlosti!

I prikazanje u Hramu dio je vječnog prikazanja, vječne Žrtve!

Marija nije zaboravila Šimunove riječi, da će joj mač probosti dušu. One su dio velike žrtve svijeta, njegove i njezine žrtve, koju će trajno prikazivati, po volji Očevoj, za spasenje i otkupljenje ljudskog roda.

Uz tihe radosti, koje su bile kao latice mirisava cvijeća za njezino i njegovo Srce, duboka bol ispunjavala je njezin život. Marija je šutjela i molila, prikazivala je Ocu bol svoju i Sina svoga, u tišini, sve do očitovanja - kad je došla smrtna ura. Onda ju je Duh Sveti ojačao za potpuno - "samrtno" predanje vječnoj Svjetlosti!

S. Marija OD PRESVETOG SRCA

Taj divni dragulj

Tako sam zanesena svetištem Gospe od Škrpjela kraj Perasta u Boki kotorskoj da sam knjižicu o njemu ostavila kao dar za svoju unučicu. Njoj je 14 godina, a sad je u Beču. Još nije vidjela taj divan kutak koji je sebi izabrala nebeska Majka. Kao i brojni mladi, ne zna da prirodnih ljepota i kulturnih znamenitosti ima i među nama i ne shvaća da treba upoznat i najprije svoje, onda tuđe...

Perast je prava riznica dragocjenosti hrvatske katoličke kulturne, povijesne i umjetničke baštine. Nedaleko od obale bijeli se otočić Gospe od Škrpjela, podignut nasipanjem od 15. stoljeća do naših dana. Glavni oltar nad grebenom je na kojemu je, navodno, nađena Gospina slika koja se ondje u posebno časti. Crkva je od korčulanskog kamena, sagrađena početkom 18. stoljeća. Nije prevelika, ali joj je unutarnost raskošna.

Oslikao ju je domaći sin Tripo Kokočija, a krcata je zavjetnih darova. To su mahom srebrne pločice, radovi domaćih zlatara, koje su pobožne duše donosile u znak zahvalnosti Gospi za uslišanje. Na pločicama su iskucani različiti prizori, najčešće dijelovi tijela, a osobito su dojmiljivi jedrenjaci svih tipova.

Za blagdan Velike Gospe na otočić se slegnu brojni hodočasnici, da iskažu svoju ljubav i zahvalnost Gospi.

Dočeka ih svečana zvonjava, cvijeće i zelenilo. Majka okuplja svoju djecu. Treba doći, vidjeti taj dragulj i diviti mu se.

Ana VRČEK

Ne boj se!

*Križić, svijeća i krunica,
blagoslovljena vodica,
svako jutro molitvica,
a uvečer zabvalnica,
i presveta Djevica,
Isusova Majčica!*

*To je naša uzdanica
i potpora u životu.
Hvala Ti za toliku milost,
hvala Ti za svu dobrotu!!!*

Vinka TOKIĆ BUROLO

Posvećena obnovljena crkva

Nakon dvije i pol godine obnavljanja pod vodstvom župnika Matijevića, biskup F. Komarica posvetio je 11. prosinca 2010. obnovljenu crkvu Pohoda Marijina u Banjoj Luci, najstariji očuvani sakralni objekt u tom gradu. (SR)

Završeno slavlje jubileja

Misnim slavljem, koje je 13. prosinca predvodio fra Z. Linić, sestre Reda Pohoda Marijina u Zagrebu završile su slavlje jubileja 400. obljetnice utemeljenja svoga reda. (IKA)

Spomenik voćinskim žrtvama

Ispred novoizgrađene crkve u Voćinu, biskup A. Škvorčević blagoslovio je 13. prosinca spomenik *U Marijinu naručju*, spomen na voćinske žrtve ubijene prije 19 godina, rad akad. kipara Josipa Poljana. (IKA)

Trsat na web-stranicama

Svetište Gospe Trsatske otvorilo je svoju web-stranicu. Na adresi www.trsat-svetiste.com mogu se naći obavijesti o prošlosti i sadašnjosti svetišta kao i najave i izvješća o događajima u svetištu i pastoralnom centru. (MT)

ZA DOMOVINU

U svetištu Majke Božje na Kamenitim vratima u Zagrebu svakog petka u 10 sati moli se krunica za hrvatski narod i Domovinu, a posebno za slobodu uhićenih branitelja.

Gospa Trsatska u Bjelovaru

Kraj ulaza u franjevačku crkvu u Bjelovaru postavljen je i 14. listopada blagoslovljen preslik Gospe Trsatske (80 x 50 cm) i tako vjernicima predložen na štovanje. Time se i bjelovarski franjevački samostan pridružio nekolicini samostana koji njeguju pobožnost zaštitnice svoje Provincije. (MT)

Tribina o hagioterapiji

U novogradiškoj župi Bezgrešnog začeca 16. prosinca upriličena je tribina *Hagioterapija - brvatski model dubovne pomoći*, a vodili su je Silva i Ivo Vrdoljak. (IKA)

Slika Majke Božje Lauretanske

U Svetom Jurju na Bregu, u prigodi blagoslova obnovljene župne crkve 19. prosinca, u procesiji je prenesena oltarna slika Majke Božje Lauretanske iz g. 1734. koja je čudom ostala sačuvana nakon urušavanja zvonika na svetištu i dio crkvene lađe. (IKA)

Obnovljena Gospina slika

Pred Božić je Slavko Alač sa sinom Špirom završio obnovu stare slike Gospe od Pomišalja (16/17. st.) koja se časti na glavnom oltaru u župnoj crkvi u Bilicama kraj Šibenika. Bogorodica je to s Djetetom i anđelima, tempera na drvenoj podlozi. Zaštićeno je orahovo drvo na kojemu je naslikana, a otkrivene su i obnovljne izvorne boje... (TB)

Koncert za župnu crkvu

U crkvi Kraljice sv. Krunice u izgradnji u Novoj Gradiški 2. siječnja održan je

božićni humanitarni koncert, od kojega je novac namijenjen za završetak nove župne crkve u izgradnji. (GK)

Hrvatska schönstattska obitelj

Hrvatska schönstattska obitelj sagradila je svetište u Maloj Subotici, ali za nj mora izgraditi i potrebne popratne prostorije. Tako u g. 2011. planira graditi sakristiju, ispovjedaonice, sanitarni čvor (već se radi) i dvoranu. Bez njih svetište ne može funkcionirati, pa račun na dobra djela i darove svojih članova i dobrotvora, koje možete poslati na: 2340009-1100189681 - Poziv na broj: 101-2010 Hrvatska Schönstattska obitelj. (PS)

Studio Radija Marije u Sarajevu

U Sarajevu je 5. siječnja počelo emitiranje programa Radio Marije BiH. Studio u Sarajevu, koji se nalazi u ulici Prušćakova 13 u zgradi gdje je i uredništvo Katoličkog tjednika, blagoslovio je kardinal V. Puljić uz nazočnost djelatnika studija i predstavnika Udruge Radio Marija. Uloga Radio Marije je biti glas nade u trenutnoj situaciji kada prevladavaju brojne ubitačne vijesti. Radio Marija trebao biti osobita poveznica starima, nemoćnima, ostavljenima i zaboravljenima koji uglavnom vrijeme provode u svojim domovima.

Svjetska obitelj Radio Marije ima projekte u 57 zemalja na četiri kontinenta, a otvaranjem studija 8. prosinca 2010. godine u Banjoj Luci i u Sarajevu i Bosna i Hercegovina je dio te obitelji. Program Radio Marije u Sarajevu može se slušati na frekvenciji FM 103,3 MHz, a u Banjoj Luci na frekvenciji FM 98,9 Mhz. (IKA)

125. obljetnica rođenja

U Molvama je misom u crkvi Uznesenja Marijina i nagovorom 6. siječnja obilježena 125. obljetnica rođenja domaćeg sina J. Mađerca, dugogodišnjeg rektora rimskoga Zavoda sv. Jeronima. Rodnoj župi darovao je, među ostalim, skupocijeno bijelo odijelo za kip Gospe Molvarske i njezinu zastavu. (IKA)

Gospa od Brze pomoći

Pod geslom *Zajedno u Kristu - s Marijom očekujemo sv. Oca* proslavljen je u Slavonskom Brodu 8. siječnja blagdan Gospe od Brze pomoći i glavni hodočasnički dan. Glavno misno slavlje predvodio je nadb. M. Srakić, a blagdanu je prethodila trodnevna duhovna priprava koju su predvodili slavonskobrodski svećenici I. Čurić, A. Đaković i S. Belobrajdić. Promišljalo se o Mariji kroz poruku Benedikta XVI.: "Od Marije naučimo dobrotu koja spremno pomaže, ali također poniznost i velikodušnost da prihvatimo Božju volju, s punim pouzdanjem da će njegov odgovor biti naše istinski dobro." (IKA)

50. obljetnica župe

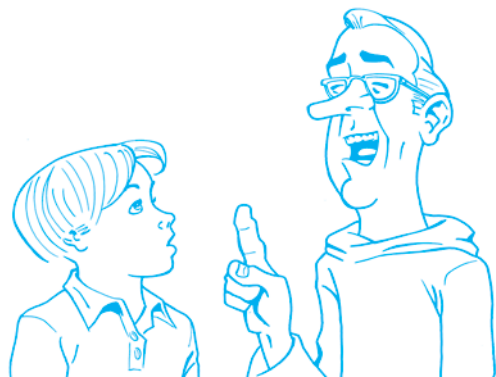
Euharistijskim slavljem na zagrebačkom Jordanovcu, koje je predvodio biskup V. Požaić, započela je 9. siječnja proslava 50. obljetnice župe Bezgr. Srca Marijina u toj četvrti. Sve je počelo u skromnoj kapeli, u podrumu Kolegija Družbe Isusove, gdje je župa osnovana 8. siječnja 1961. (IKA)

Pravu mjeru treba tražiti između "previše" i "premalo".
Kad daješ od potrebnoga, onda ono "malo" postaje "ogromno".
Trud oko vlastite kamuflaže uloži u vlastitu promjenu, i postat ćeš ponosan zbog - vlastite istine.
Možda zadivljuješ "kazališnom preobrazbom", ali pred Svevidom ostaješ bez maske.
Mnogi su još živi u vlastiti grob zbog trulosti promašena života.
Čim u ljubav prodre samo kapljica egoizma, ona to - više nije.
Fakultet koji najdulje traje jest - životno iskustvo.
Potpuno neovisnih nema pa svi mole - jedni Boga, drugi čovjeka...
Dok me sugovornik-ateist uvjeravao u ludost molitve, pri rastanku mi reče: "Molim te, učini mi uslugu!"
Čudno: Organizacija **UJEDINJENIH naroda**, a u njoj - pravo veta...
U ovom trenutku na Zemlji živi preko sedam milijardi ljudi, a stari Sokrat sa svijetom u ruci još uvijek - traži čovjeka.
Rekao si mi: "Susreo sam čovjeka!" Tko ti to jamči?!

Budi pažljiv prema "sitnicama", jer postoji živa veza između njih i tragedija.
Ne pokušavaj suditi ako si optužen.
Upitali su me: Kad obraz postane opanak, može li se u nj - pljunuti?
Ne troši metak na one koji se po smrti - rađaju.
Osjećati s palim čovjekom u času kad mu lažni puritanci okreću leđa, pravi je poticaj da - ustane.

Stanko RADIĆ

- Zašto se knjiga na altaru zove Misal?
- Valjda zato što se iz njega čita misa!

VOZAČ

Vozač automobila naglo zakoči, otvori prozor pa će starici koja je upravo prelazila preko ceste:
- Gospodo, drugi put malo bolje pazite!
- Zašto? Pa zar se mislite opet ovuda vratiti?

TKO ĆE PLJESKATI

Ante donio nešto sitniša za siromašne. Budući da su djeca bila sva na igralištu, teta ga pošalje nek pođe u sobu i ostavi novac u kasicu.
- A tko će mi pljeskati!? - zabrinuto će Ante.

NALIVPERO

Kupio muž supruzi za rođendan nalivpero. Zamoli prodavačicu da mu ga lije-po zamota:
- To mi je supruzi za rođendan!
- O, lijep dar za takvu prigodu!
- Baš tako! Ali ona od mene očekuje zlatni lančić!

DANICA 2011. - Zidni 12-lisni kalendar sa slikama - Narudžbe:

HKD sv. Jeronima, Trg kralja Tomislava 21, 10000 Zagreb.

Fra Mario Jurišić - NAVJESTITELJ RIJEČI -

Nedjeljne i blagdanske propovijedi ABC iz pera poznatoga pučkog propovjednika - od Pepelnice do blagdana Presv. Srca Isusova - 50 kn. - **Narudžbe:** Fra Mario Jurišić, Plina-Stablina, 20340 Ploče.

J. H. Newman - IŠČEKIVANJE KRISTA (IZBOR PROPOVIJEDI I NASTUPNI KARDINALSKI GOVORI) -

Anglikansko i katoličko razdoblje - 193 stranice. - **Narudžbe:** HKD sv. Jeronima, Trg kralja Tomislava 21, 10000 Zagreb.

KAČIĆ - Zbornik Franjevačke provincije Presv. Ofkupitelja, Split, XXXIX-XL/2007.-2008., str. 280.

"FRA ANDRIJA KAČIĆ U AMERICI" - Iz sadržaja: Recepcija Kačićeva *Razgovora ugodnoga* na zemljama engleskog jezika (V. Grubišić); Prijevodi Kačićevih pjesama na strane jezike i njihov utjecaj na europski romantizam (G. Jurišić); Vizija ratova i povijesti u djelu fra A. Kačića (I. Šoljan); Tri stoljeća uz fra A. Kačića (B. Šešelj); Fra A. Kačić u njemačkoj književnosti (A. Bačić); *Od Ljetopisa Popa Dukijanina do Razgovora ugodnoga* - sv. Vladimir, kralj (A. Mikulić-Kovačević); Šibenik u pjesmama fra A. Kačića (S. Mrša); I. Meštović i fra A. Kačić (V. Bubrin); Fra A. Kačić u njegov franjevački krug (V. Kapitanović); Novovjekli pogledi na epsko pjesništvo fra A. Kačića (M. Buljac); Intencije pučkoga u Kačićevu "Razgovoru ugodnomu" (A. Zardija-Kiš); Fra A. Kačić u Americi (G. Jurišić); Opsada Sinja 1715. godine (V. Borković); Konačno izvedena "Opsada Sinja 1715. godine" (G. Jurišić); Kazala imena, Primljene knjige, izdanja "Kačića"... - **Narudžbe:** KACIĆ, Šetalište kard. A. Stepinca 1, 21230 Sinj;

Ivan Jukić - ZAPISI JEDNOG REDOVNIKA - KRISTOLJUBNO DOMOLJUBNE MISLI -

Knjiga iz koje progovara svećenik, redovnik i učitelj, koji otvara vrata u saznanje drugih religija, donosi poticajne blagdanske propovijedi, ali i usputne događaje, poteškoće i nezgode koje ga prate. - **Narudžbe:** Fra Ivan Jukić, Franjevački put 1, 21300 Makarska.

PUT U ŽIVOT - Molitvenik i obrednik - Prikladan za vjernike svih uzrasta, 480 str. - 50 kn.

MALI PUT U ŽIVOT - Obrasci vjere, molitve... - prikladno za mlađe i starije - 6 kn.

P. Lubina - MARIJANSKA HRVATSKA - Gospina svetišta među Hrvatima - Monografija s fotografijama u boji. 608 str. - 450 kn.

M. Babić - U MARIJINOJ ŠKOLI - S Marijom kroz liturgiju - Misli za homilije - 40 kn.

R. Šutrin - VJERNI DJEVICI SLAVNOJ - Velikani duha i uma - 30 kn.

M. Crvenka - SVETOPISAMSKE ŽENE - Jedna po jedna žena opisana - 50 kn.

J. Šetka - HRVATSKA KRŠĆANSKA TERMINOLOGIJA - Kršćanski termini - 150 kn.

P. Lubina - MOJA KRUNICA - Kako moliti krunicu - Kratka povijest i uzorci - 25 kn.

P. Lubina - KRUNICA NAŠIH DANA - Suvremena razmatranja uz molitvu krunice - 40 kn.

P. Lubina - KRUNICA - ŽIVOTNA SUPUTNICA - Uzorci molitve Gospine krunice - 40 kn.

P. Lubina - BOGORODICI DJEVICI - Izabrane marijanske molitve I. tisućljeća - 40 kn.

P. Lubina - MAJCI MILOSRĐA - Izabrane mar. molitve između dvaju raskola - 40 kn.

P. Lubina - POMOĆNICI KRŠĆANA - Izabrane marijanske molitve novijeg doba - 40 kn.

P. Lubina - ZORU NAŠE NADE - Izabrane marijanske molitve našeg doba - 40 kn.

P. Lubina - BLAŽENOM ĆE ME ZVATI - Najpoznatije marijanske molitve - 30 kn.

P. Lubina - STOPAMA NAZARETSKE DJEVICE - Opis svetih mjesta s fotografijama - 50 kn.

M. Kirigin - S MARIJOM KROZ GODINU - Uz marijanske blagdane i krunicu - 30 kn.

A. Bello - MARIJA, ŽENA NAŠIH DANA - 31. razmatranje o Gospi - 30 kn.

V. Glibotić - JEKA JEDNOGA VREMENA - Izbor uvodnih članaka iz "Marije" - 40 kn.

Fra Petar Knežević - GOSPIN PLAČ - 10 kn.

R. Tomelić - MOJA DJECA I JA - Crtice iz života jedne majke i supruge - 40 kn.

J. J. Šimunović - KAKO ŽIVJETI KRŠĆANSKI? - Razmišljanja o kršćanskom životu - 40 kn.

R. Sprung - ZATVOR BEZ ZIDOVA - Što se sve krije iza Jehovinih svjedoka - 20 kn.

M. Jurišić - CVIJEĆE ZA MARIJU - Razmatranja za mjesec svibanj - 30 kn.

M. Jurišić - S MAJKOM MILOSRDNOM - Svibanjska čitanja - Živo, kratko - 25 kn.

Narudžbe: "Marija", Trg G. Bulata 3, 21000 Split, tel. (021) 348-184.

Marica Vrbanić, Gornji Desinec: Hvala ti, dobra Majko, na svemu! Bđij i dalje nada mnom i mojim, uz dar; - **Marija Periškić, Stari Mikanovci:** Zahvaljujem bl. Djevci na svim milostima i njezinu zagovoru preporučujem sebe i svoje najmilije, uz dar; - **Kome-lija Klinac, Staševica:** Nebeska Majko, dok ti zahvaljujem na svim milostima, tebi izručujem sebe i sve svoje, uz dar; - **Marica Oreški, Kilchberg:** Hvala Majci Božjoj na zaštiti! Njoj i nadalje preporučujem sebe i sav hrvatski narod, uz dar; - **Ana Grubišin, Tribunaj:** Majci Mariji zahvaljujem na svemu i pod njezino okrilje stavljam sebe i sve svoje, uz dar; - **Dara Krešić, Staševica:** Dok ti zahvaljujem na svim milostima, Gospe moja, tebi preporučujem sebe i sve svoje, uz dar; - **Seka Brhanović, Split:** Zahvaljujem Gospi za svoju djecu i njihove obitelji, za sva dobra i milosti koje smo primili od Svevišnjega, uz dar; - **Marija Marević Srečkova, Staševica:** Zahvaljujem Gospi na svemu te joj preporučujem sebe i sve svoje, uz dar; - **Marina Radoš Krstić, Dubrovnik:** Hvala Gospi na svim darovima meni i mojoj obitelji! Njoj se i dalje preporučujem, uz dar; - **Marija Skelin, Šibenik:** Nebeskoj Majci zahvaljujem na tolikim milostima i njezinu zagovoru preporučujem sebe i svoju obitelj, uz dar; - **Nada Soldo, Staševica:** Zahvalna na svim milostima, Gospi preporučujem sebe i sve svoje najmilije, uz dar; - **Andelka Šimundić, Dugi Rat:** Gospi zahvaljujem na svim milostima i preporučujem njezinu zaštitu sebe i svoje drage, uz dar; - **Franka Ivanišević, Krilo Jesenice:** Gospe moja, tebi hvala na svemu! Bđij i dalje nada mnom i mojim, uz dar; - **Kata Marević Dragina, Staševica:** Zahvaljujem Gospi na svemu i preporučujem sebe i svoju obitelj, uz dar; - **Maja Orlandini, Split:** Gospe moja, na svemu ti hvala! Bđij nada mnom i unaprijed, uz dar; - **Dražen Mateljak, Staševica:** Gospi zahvaljujem na svemu i preporučujem svoju obitelj, uz dar; - **Anda Lukač, Zagreb:** Gospi hvala na svemu! Njoj pod okrilje stavljam sebe i svoje mile i drage, uz dar; - **Ljilja Marević Natkova, Staševica:** Hvala ti, Gospe, na svemu! Čuvaj i brani mene i sve moje, uz dar; - **Marta Kelić, Sveti Ilija:** Zahvaljujem Majci Mariji na svemu! Njezinu zaštitu izručujem sebe i sve svoje, uz dar; - **Katica Zoić, Mešković:** Majko Marijo, na svemu ti hvala! Budi i dalje uz me i sve moje, uz dar; - **Bosiljka Kužić, Staševica:** Hvala ti, Gospe na svemu! Bđij nada mnom i svim mojim, uz dar; - **Katica Kazija, Biograd:** Nebeskoj Majci zahvaljujem na svemu i pod njezino okrilje stavljam svoju obitelj, uz dar; - **Marko Rastija, Zagreb:** Majci Mariji zahvaljujem na svim milostima i povjeravam sebe i svoju obitelj, uz dar; - **Studa Mateljak, Staševica:** Gospe moja, hvala ti na svemu! Čuvaj mene i sve moje, uz dar; - **Andela Kos, Lepoglava:** Majci Božjoj zahvaljujem na svim milostima i izručujem sebe i sve svoje, uz dar; - **Terezija Alač, Split:** Zahvaljujem Gospi na svemu i njezinu zaštitu preporučujem sebe i sve svoje, uz dar.

MAJKO, I UNAPRIJED IH PRATI!

U spomen na pokojne roditelje

JEMRIĆ I MIKUŠ

Mjesto cvijeća na grob, šaljemo dar za "Mariju".
Kćerka i sin s obitelji

U spomen mojim dragim roditeljima

JOSIPU I ANI BUBALO

mjesto cvijeća na grob šaljem dar za "Mariju".
Kćerka Marija

1. veljače 11 je godina otkako se Gospodinu preselila naša draga majka, svekrva, baka i prabaka
MARIJA MILARDOVIĆ

Hvala za svaku dobru riječ, za svaki pripremljen zalogaj, za svaku neprospavanu noć, za svaku kapljicu znoja, za svaki žulj... Iščekujemo ponovni susret pred licem Očevim.
Sinovi Ivan, Ante, Stipe, Mate i Branko te kćeri Nada i Jasna s obiteljima
(Dar za "Mariju")

11. veljače navršavaju se 2 godine otkako se u "kuću Očevu" vratio naš dragi
STIPE AJDUKOVIĆ

Dok ti zahvaljujemo za dobrotu koju si nam iskazivao, za tebe molimo i preporučujemo te milosrđu Božjem.
Supruga Nevenka s kćerima i sinovima
(Dar za "Mariju")

U spomen
MILE TOMLJENIČIĆ

20. veljače 2008. - 20. veljače 2011.
Dok molimo za tvoju besmrtnu dušu, zahvaljujemo Ocu nebeskom što u Krvi Jaganjčevoj okupa dušu koja čeka uskrsnuće.
Tvoji najmiliji
(Dar za "Mariju")

26. veljače navršilo se 10 godina otkako je u vječnost prešao naš dragi
ŽELJKO LJUBIĆ

Vjerujemo da si u 28. godini dozreo za susret s Njime, jer te nebeska Majka vodila. Neka ti Gospodin bude milosrdan i dobrotiv! Do ponovnog susreta pred licem Očevim, tvoji:
Majka Mara, otac Mirko, brat Stipe i sestra Ines s obitelji
(Dar za "Mariju")

Sjećanje na obljetnicu smrti dragih roditelja
PERE ŠOKČEVIĆA (22. veljače 1995.)
i **MANDE ŠOKČEVIĆ** (31. svibnja 1998.)

Vjerujemo da ste u Božjoj blizini i da za nas molite, a i mi molimo Oca Nebeskoga da se proslavi njegovu dobrota.
Sinovi i kćeri s obiteljima
(Dar za "Mariju")

Darovali su i tako omogućili siromašnijima pri-mati "Mariju", po: - 10 kn: **Marija Kuštelega**, Ivanec; **Ivka Smirnov**, Crikvenica; **Ljerka Koprek-Zalesak**, Koprivnica; **Blaženka Bakić**, Split; **Marica Petrić**, Radoboj; **Terezija Dogan**, Vukovar; **Mirjana Babajko**, Ist: - 20 kn: **Luka Penović**; **Nikola Omazić**, Velika Gorica; **Stjepan Klasić**, Dežanovac; **Josip Rajčić**, Split; **Radmila Kraljević**, Banjevci; - 30 kn: **Marija Tadić**, Žrnovnica; **Anka Brkljačić**, Metković; **Manda Jakšić**, Cerna; **Elvira Kuzma**, Karajba; **Jozo Bačak**, Stobreč; **Janja Jakšić**, Cerna; **Pavica Pačarić**, Osijek; **Margareta Damiš**, Mačkovec; **Zvonimir Čarapina**, Fužine; **Darko Marković**, Prelog; **Božo Vuletić-Antić**, Zagreb; **Milan Bartolić**, Karajba; **Ante Staničić**, Baška Voda; **Dobriša Libe Jurišić**, Baška Voda; **Terezija Rakitić**, Stari Mikanovci; **Obitelj Čelant**, Klenovnik; **Dragica Lukšić**, Cvetkovići; **Jelena Cvičković**, Klenovica; **Danica Žižić**, Otok; **Mila Grgić**, Makarska; **Marija Kuhar**, Samobor; **Vera Slunjski**, Varaždin; **Đurđica Hočevar-Medvedovski**, Jastrebarsko; **Nevenka Žižić**, Otok; **Selma Oreb**, Vela Luka; **Katarina Veseli**, Slavonski Brod; **Slavica Erk**, Osijek; **Marija Šlogar**, Zagreb-Susedgrad; **Nedjeljka Gujinović**, Metković; **Vinka Čagalj**, Zagvozd; **Ivanka Parlov**, Makarska; **Pava Norac Kevo**, Otok; **Viktorija Ežbegović**, Osijek; **Marija Jerković**, Kaštel Kambelovac; **Marija Ciglaric**, Mačkovec; **Marija Burek**, Bektinci; **Terezija Aladić**, Split; **Seka Brhanović**, Split; **Ljubica Hladilo**, Dubrovnik; **Vlasta Cerjak**, Osijek; **Ivan Zlatko Jelić**, Tisovac; **Andrija Laboš**, Samobor; **Marta Sušak**, Osijek; **Ivan Milas**, Opatovac; **Marija Čevizović**, Gornji Crnogovci; **Silvija Jakovac**, Zagreb; **Barbara Kovačić**, Velika Gorica; **Lenka Abramić**, Nard; **Jasna Kuzmičić**, Zastrašće; **Dubravka Bašić**, Vrpolje; **Branka Ocelić**, Našice; **Anka Benić**, Nevđane; **Ljubica Mrvica ž. Miljenkova**, Šibenik; **Dragica Škrobo**, Makarska; **Dragica Zovko**, Stari Mikanovci; **Karmela Skorić**, Šermuđovi; **Jela Šarić**, Nuštar; **Barica Hodalić**, Sesvete; **Mira Lovrić**, Ogulin; **Anka Dolančić**, Belišće; **Mirjana Damiš**, Mačkovec; **Emo Dončić**, Žminj; **Agneza Tordinac**, Tordinci.

MARIJA SVIMA OBILATO PLATILA!

Ana Vrček i čitateljice iz Zagreba: Majci Božjoj preporučujemo sebe i sve svoje, uz dar; - **Valerija Sačkar, Antin**: Preporučujem se Majci Božjoj, da zavlada mir i ljubav u obitelji, uz dar; - **Milica Nigris, Čakovec**: Majci Božjoj preporučujem sebe i svoju obitelj za blagoslov, uz dar; - **Anka Plečas p. Nede, Staševića**: Gospe moja, tebi preporučujem sebe i sve svoje, uz dar; - **Katica Alvad, Novi Marof**: Molim blagoslov i zdravlje za svoju obitelj i sebe, uz dar; - **Andela Dropulić Nedina, Staševića**: Gospe moja, tebi preporučujem sebe i svoju obitelj, osobito djecu, uz dar; - **Marija i Mirko Petrinović, Zadar**: Preporučujemo se Gospi, da nad nama i svima našima bdije i čuva nas, uz dar; - **Pretpatnici "Marije", Bol**: Sv. Obitelji preporučujemo sebe i da čuva sve naše obitelji, uz dar; - **Branko Grobrenski, Koprivnica**: Majci Mariji pod okrilje stavljam sebe i svoje najmilije, uz dar; - **Nada Musulin ž. Zdravkova, Staševića**: Dobra Majko, čuvaj i brani mene i moju obitelj, uz dar; - **Anka Dabo, Novalja**: Majko Marijo, tebi izručujem sebe i svoje najmilije, uz dar; - **Goga Marević Krunina, Staševića**: Dobra Majko, čuvaj i brani mene i sve moje najdraže, uz dar; - **Zora Marević Jozina, Staševića**: Gospe moja, tebi preporučujem sebe i sve svoje drage, uz dar; **Studa Mateljak, Staševića**: Nebeska Majko, tebi povjeravam sebe i svoje najmilije, uz dar; - **Štefanija Zupčić, Čačinci**: Majko Božja, pod tvoje okrilje stavljam svoj dom i svoju obitelj, uz dar; - **Božica Žgela, Appenzell**: Preporučujem nebeskoj Majci svoju obitelj, osobito djecu, da nas čuva i vodi, uz dar; - **Radenka Dropulić Snežanova, Staševića**: Pod tvoju obranu, Gospe, stavljam sebe i sve svoje, uz dar; - **Marica Jazvac, Bad Homburg**: Preporučujem u ovoj tuđini Majci Božjoj sebe i sve svoje, uz dar; - **Stanko Kurtanjek, Hove Sussex**: Majko Božja, bdij nada mnom i štiti me i dalje, uz dar; - **Gordana Plečas Smiljanova, Staševića**: Nebeska Majko, bdij nada mnom i svima mojima, uz dar; - **Fanika Krulić, Ferrieres en brie**: Dobra Majko, i dalje me čuvaj i brani, uz dar; - **Marija Milatić, Svirče**: Majko Marijo, tebi povjeravam sebe i sve svoje, da se o nama brineš, uz dar; - **Nela Jerković Timirova, Staševića**: Majko Božja, pod okrilje tvoje stavljam sebe i sve svoje, uz dar; - **Milka Talaja, Makarska**: Pod okrilje nebeske Majke stavljam sebe i svoju obitelj, uz dar.

MAJKO, POSLUŠAJ NAŠE VAPAJE!

MARIJA - vjerski list za Marijine štovatelje

Osnivač i izdavač: Provincijalat Franjevačke provincije presv. Otkupitelja, Split;
Urednik: fra Petar Lubina - Adresa Izdavača, Uredništva i Uprave: Trg Gaje Bulata 3, 21000 Split;
tel/faks (021) 348-184 ili tel.: 340-190; e-mail: petar.lubina@st.f-com.hr.

List izlazi svakog mjeseca, osim u kolovozu i rujnu. - Cijena: pojedinačni broj 7 kn; godišnja pretplata 70 kn; za inozemstvo 15 eura ili 18 USD ili odgovarajući iznos u drugoj valuti - običnom poštom. Zračnom poštom: Amerika i Kanada 25 USD i Australija 35 AUD. Na više od 10 primjeraka, 10 % popusta. -

Naš račun: ("Marija" - Split) 2330003-3200726444 poziv na broj 40139576001 Splitska banka, ŠG Group; devizni račun: ŠG Splitska banka, 40139576026 EUR; IBAN HR 76 2330 0033 2007 2644 4; SWIFT: SOGE HR 22; - Tisak: "Slobodna Dalmacija" d. d. - Split.

Kata Vukušić, majka fra Antina (+3. XI. 2010. u 89. g. - Lišnjak); - **Katica Grgičević r. Gurdulić** (+11. XI. 2010. u 78. g. - Vrisnik); - **Č. s. Ana Jedličko**, SM (+20. XI. 2010. - Pariz-Sarajevo); - **Ivan Karlić**, otac svećenika Stjepana (+28. XI. 2010. u 100. g. - Đakovo-Stari Perkovci); - **O. Roko Gregov**, OFM Tor (+30. XI. 2010. u 90. g. - Školjčić, Preko); - **O. Franjo Grebenar**, OFM (+1. XII. 2010. u 60. g. - Nova Bila-Guča Gora); - **Č. s. Asunta Srakić**, DSPSI (+6. XII. 2010. - Rijeka); - **Č. s. Huberta Bičanić**, SMI (+11. XII. 2010. u 75. g. - Vin-kovci); - **Mara Ljubičić** (+14. XII. 2010. - Split-Runovići); - **Ana Grgat r. Marković**, majka č. s. Damire, Damjane i Nevenke te sestra č. s. Roberte (+15. XII. 2010. u 91. g. - Otok); - **Marijan Puljiz Rus** (+16. XII. 2010. - Podosoje, Runovići); - **Iva Šušnjara** (+16. XII. 2010. - Sinj); - **Vlč. Ivan Košutić**, župnik (+18. XII. 2010. u 63. g. - Varaždin-Gornje Jesenje); - **Kata Ćosić** (+18. XII. 2010. - Imotski); - **Č. s. Cecilija Sabljčić**, OSC (+19. XII. 2010. u 52. g. - Split); - **Josip Tucak Šomić** (+18. XII. 2010. - Split-Runovići); - **Dinka Puljiz Džakić** (+19. XII. 2010. - Runovići); - **Ivan Šabić** (+21. XII. 2010. - Zmijavci); - **Č. s. Paula Zalar**, SM (+22. XII. 2010. u 97. g. - Sinj); - **Marijan Babić Kavić** (+22. XII. 2010. - Runovići); - **Danica Čale ž. Antina** (+22. XII. 2010. - Runovići); - **Nives Crnobori ud. Frane, r. Šantrić** (+22. XII. 2010. u 85. g. - Makarska); - **Ivanka Lučić ud. Novice, r. Trutanić** (+23. XII. 2010. u 69. g. - Jelsa); - **Ana Maleš**, nevjesta fra Antina (+23. XII. 2010. - Gljevi); - **Stjepan Novina** (+25. XII. 2010. - Zagreb); - **Miroslav Čotić**, otac don Antin i č. s. Katarine (+26. XII. 2010. u 83. g. - Dubrava); - **Mons. Franjo Bosnar** (+26. XII. 2010. u 76. g. - Zagreb-Bjelovar); - **Stipan Norac Kevo** (+27. XII. 2010. u 80. g. - Otok); - **Šimun Topić Šakićev** (+29. XII. 2010. u 77. g. - Baška Voda); - **Don Ante Erstić** (+31. XII. 2010. u 69. g. - Zadar-Medvida); - **Jakov Stipišić** (+31. XII. 2010. - Zagreb); - **Josipa Labaš**, snaha mons. Danijela (+31. XII. 2010. - Lobar); - **O. Ante Anić**, OFM (+1. I. 2010. u 78. g. - Zagreb-Imotski); - **Marica Stjepović** (+2. I. 2011. u 89. g.); - **Mons. Ante Klarić** (+2. I. 2011. u 85. g. - Split-Krilo Jesenice); - **Luka Dukić**, brat don Anđelkov (+3. I. 2011. - Košute, Trilj); - **Mile Miro Jazić** (+4. I. 2011. - Imotski); - **Ante Berić** (+7. I. 2011. u 79. g. - Split-Zaostrog); - **Iva Norac Kevo r. Pupić Bakrač**, sestra fra Franina i č. s. Marije (+8. I. 2011. u 77. g. - Otok); - **Slavko Budimir** (+11. I. 2011. - Imotski); - **Dragica Bitanga** (+12. I. 2011. - Runovići); - **Franka Eterović**, majka nadb. Nikole (+14. I. 2011. u 91. g. - Pučišća).

OBDARI IH, GOSPODINE, ŽIVOTOM VJEČNIMI!

SADRŽAJ

Svjetlo za sve narode (Urednik)	41
Majka Riječi i Majka radosti (Benedikt XVI.)	44
Prikazanje u Hramu - umjetnička izložba (I. Bodrožić)	46
Život, dakle, biraj (S. Jerčić)	48
Gospina pomoć (A. Barinić)	51
Od "Svjetla naroda" do "Znaka pouzdane nade" (dar-ko)	52
Od utjehe Majko, ti me, ti me spasi! (D. Marković)	54
Neobična Gospina slika (A. B. Periša)	56
Čemu Dan života? (D. De Micheli Vitturi)	58
Što su zavjetni darovi i kako su nastali? (P. Lubina)	60
Gospri zahvalni za djecu (K. Jolić)	62
Bog čini čudesa (R. T)	64
Živimo u radosti i poniznosti (J. Džolić)	66
Svetost - sakramenta ženidbe (J. Batelja)	68
Njegovim ranama izliječeni (Kajo)	70
Svjetlo Svijećnice (S. Marija)	72

OVAJ BROJ "MARIJE" POTPISAN JE ZA TISAK 18. SIJEČNJA 2011.

NOVA KAPELA

Ime Marijino

Župna crkva u Novoj Kapeli posvećena je bl. Djevici Mariji. Jednobrodno je to zdanje baroknoga stila, s apsidom i zvonikom barokne kape koji izrasta nad pročeljem, sagrađeno 1773. godine. Kraj apside je prislonjena i sakristija, a okolo crkvenog dvorišta uzdiže se ogradni zid.

Crkvu je posvetio 13. srpnja 1777. Imenu Marijinu biskup Josip Galjuf (1772.-1786.), a glavni oltar u njoj 10. rujna 1961. nadbiskup Franjo Šeper (†1981.). 200. obljetnica posvete crkve svečano je proslavljena 18. rujna 1977., kad je slavlje predvodio nadb. Franjo Kuharić (†2005.). Za tu je zgodu papa Pavao VI. (†1978.) poslao župljanima preko nadbiskupa i posebnu čestitku.

Blagdan Imena Marijina počeo se najprije slaviti u Španjolskoj, što je g. 1513. odobrio papa Julije II., a u 17. st. njegovo slavljenje prošireno je na čitavu Španjolsku i Napuljsko kraljevstvo. U znak zahvalnosti za oslobođenje Beča od osmanlijske najezde 12. rujna 1683., papa Inocent XI. proširio ga je g. 1684. na cijelu Crkvu nakon što je poljski kralj Jan Sobjeski, pouzdavajući se u Ime Marijino, sa svojom vojskom pobijedio Turke kraj Beča, te odredio da se slavi u nedjelju nakon Male Gospe. Papa Pio X. prenio ga je na 12. rujna, na dan pobjede

nad Turcima kraj Beča. Obnovljeni Rimski kalendar ne spominje blagdan Imena Marijina, jer ne donosi svih marijanskih blagdana, ali je on u mnogim posebnim kalendarima, što je u skladu s pobudnicom pape Pavla VI. "Štovanje Marije" (usp. br. 9).

Vrijeme je prolazilo i na crkvi u Novoj Kapeli ostavljalo svoje tragove. Trebalo ju je u više navrata popravljati i obnavljati. Tako je temeljitija obnova na njoj poduzeta g. 1995. za župnikovanja Nikole Jušića.

Na uglovima crkvene ograde nalaze se kapele. To je zapravo svetište *Gospe Sičanske*. U njemu se čuvao Gospin kip koji je potjecao iz Dubovca, danas Gospina Polja, gdje se njegov lik opet nalazi, ali kao kopija svoga originala koji je sada u župnoj crkvi. On je već 12. rujna 1774. u nju svečano unesen s Gospina Polja, a nastojanjem župnika Tome Grgurevića već g. 1796. zamijenio ga je novi iz Beča. Nekadašnja, stara crkva bila je usred groblja na "Gospinu brdu", na brijegu Dubovac. Gospina slika prenesena je iz stare crkve u novu, pa je ostao spomen "Svetkovine prenošenja". Gospina slika sada je u jednoj udubini s altarićem, a na glavnom oltaru stoji pozlaćeni Gospin bakreni kip, dar župnika T. Grgurevića. Od oltarne vrijedne kovane pregrade načinjen je oltar prema puku. U crkvi su i umjetnički vrijedne postaje križnog puta, bogate ornamentikom, koje je g. 1983. izradila Lojzika Ulamn (†1994.).

NASLOVNA SLIKA: Bijeg u Egipat (s. Zdravka Milić)

SLIKA NA OMOTU: Crkva Imena Marijina u Novoj Kapeli (foto: Dragutin Kepić)

